

Strojna skupnost Primskovo, ki združuje 25 kmetovalcev, je kupila pred kratkim vlečni žitni kombajn JF danske proizvodnje, ki dnevno lahko požanje 2 hektarja. Strojna skupnost je odstela za kombajn, ki se je ob prvih poskusih dobro obnesel in ga lahko vleče vsak močnejši traktor, 6,5 milijona starih dinarjev. Takšen kombajn imajo tudi kmetje v Hrastju in v Čirčičah.

Leto XXVII. Številka 57

Ustanovitelji: obč. konference SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka in Tržič – Izdaja CP Glas Kranj. Glavni urednik Anton Miklavčič – Odgovorni urednik Albin Učakar

G L A S I L O S O C I A L I S T I Č N E Z V E Z D E L O V N E G A L J U D S T V A Z A G O R E N J S K O

Pomoč Kozjanskemu

JESENICE

Jesenische delovne organizacije so se večinoma že odzvale pozivu občinskega sveta zveze sindikatov, naj prispevajo v solidarnostni sklad za prizadete na potresem kozjanskem področju. Do zdaj je že večina – 80 odstotkov – delovnih organizacij v občini prispevala enodnevni zaslužek, ostale pa so o tem že sprejeli sklep, sredstva pa bodo nakaže nekoliko pozneje.

Pri občinskem svetu sindikatov so tudi že organizirali sestanek s kmeti in z obrtniki v občini. Na tem sestanku so se domenili, da bodo tudi ti nakazali svoj enodnevni zaslužek. Obenem pa prek svojega odbora pri Društvu upokojencev že dalj časa zbirajo denar tudi jeseniški upokojenci.

D. Sedej

KRANJ

Skupščina samoupravne stanovanjske skupnosti občine Kranj je na svoji zadnji seji med drugim sprejela sklep o podpisu samoupravnega sporazuma o posebnih družbenih pomoči prizadetim zaradi potresa na območju občine Šmarje pri Jelšah in Šentjur pri Celju. Sporazum so slovenske skupščine stanovanjskih skupnosti podpisale v četrtek, 25. julija.

Po tem sporazumu bodo stanovanjske skupnosti slovenskih občin prispevale 5 odstotkov od v letu 1974 zbranih sredstev v solidarnostnem skladu stanovanjskim skupnostim v občinah Šmarje in Šentjur. Sredstva se dajejo kot posojilo za dobo 40 let po 2-odstotni obrestni meri. Del denarja bi nakazali že do srede letosnjega avgusta, ostalo pa do konca februarja prihodnje leto. Posojilo bi omenjene skupnosti začele vračati leta 1977. Denar pa ne bi vrnili le občani, ki že sedaj prejemajo družbeno pomoč.

Znesek, ki naj bi ga nakazala kranjska stanovanjska skupnost, je nekaj večji kot milijon din, izplačali pa ga bodo iz rezervnega skladka. To posojilo pa stanovanjske skupnosti ne bo oviralo pri načrtih na področju stanovanjske izgradnje v občini, ker so sredstva za take izjemne primere že prej predvideli in rezervirali

L. M.

RADOVLJICA

Solidarnostna akcija za pomoč potresnem območju na Kozjanskem v radovljiski občini se uspešno nadaljuje. Po podatkih občinskega sindikalnega sveta, ki vodi akcijo, je do 15. julija 67 največjih delovnih kolektivov v občini že namenilo za pomoč zaslužek enega delovnega dne. Za 3,5 % mesečnega bruto OD so se odločili kolektivi bolnišnice v Begunjah, Železnine Radovljica, Zavoda za urbanizacijo Bled, TOZD za PTT promet Radovljica in Veletrgovine Špecerija Bled. Delavci železniške postaje so se odločili za 3,6 %, občinski sindikalni svet je prispeval 5000. Zavod za turizem Bled 4767. Postaja milice Radovljica 4422, hotel Lovec Bled 3000, občinsko sodišče Radovljica 1707, Klavnicna in mesarija Bohinj 960 in čevljarsvo Triglav Bohinj 250 din. Akcijo bodo nadaljevali še ves mesec, ker bodo nekatera podjetja sklep o višini pomoči določila še po vrnitvi delavcev s kolektivnih dovolstev.

JR

GLAS

Kranj, petek, 26. 7. 1974

Cena: 1 din

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik, od januarja 1958 kot poltednik, od januarja 1960 trikrat tedensko, od januarja 1964 kot poltednik ob sredah in sobotah, od julija 1974 pa ob torkih in petkih.

7. stran

Navček za bolehno človeštvo

10. stran

V pričakovanju ribje agonije

12. stran

Nočni lov za maligani

16. stran

Bratje, podajmo si roke

Za topel sprejem v Škofiji Loki so se zamejci domaćinom oddolžili s krajskim koncertom sredi Mestnega trga. Nastopila sta združeni pevski zbor članov več prostovnih društev iz Goriške ter pihalna godba Kras iz Doberdoba.

Dražja osnovna živila

Po sklepu Zveznega izvršnega sveta so se s 21. julijem letos zvišale cene temeljnim osnovnim živiljenjskim artiklom: pšenici, moki, kruhu, sladkorju, jedilnemu olju, razen tega pa še kavi in cigaretam. Nova po-prečna cena črnega kruha je 3,29 din, namesto prejšnjih 2,36 din, polbeli kruh se je od 2,81 din podražil na 4,10 din, beli pa od 3,26 din na 4,94 din za kilogram. Te cene so le okvirne, ker je na primer v Sloveniji določanje cen kruha v pristojnosti občin. Kruh in mlevski izdelki so dražji, ker je izvršni svet sprejel nove odkupne cene za predelovalce pšenice. Kitogram mehke pšenice bo veljal 2,10 din za kilogram, za trdo pa bo cena 2,30 din ali za 70 oziroma 80 par več kot lani.

Višje so tudi proizvajalne cene sladkorja in jedilnega olja. Proizvajalci bodo dobili za kitogram sladkorja 1,10 din več, za jedilno olje pa 1,65 din več. Sladkor je tako dražji za 22 odstotkov, jedilno olje pa za 20 odstotkov.

Podražile so se tudi cigarete, in sicer za 50 par pri škatlici za cigarete v kvalitetni skupini od 1–4. Cene extra cigaret so višje za 60 par pri škatlici. Prava kava pa se je podražila za 5 din pri kilogramu.

V zveznem sekretariatu za tržišče in cene so izračunali, da so se z najnovejšimi podražitvami osnovnih živil dvignili živiljenjski stroški štiričanski družine za 2,81 odstotka, z upoštevanjem višje cene kave in cigaret pa za 3,26 odstoka na mesec.

Izvršni sveti občinskih skupščin Gorenjske, ki so bili pooblaščeni, da lahko še pred jesenskim zasedanjem sprejmejo maloprodajne cene kruha, so se odločili za tele cene, ki so enotne za vse gorenjske občine: beli kruh velja 5,20 din, polbeli 4,40 din, polčrni 4,00 din in črni kruh 3,60 din.

Naročnik:

Odlikovanja

Predsednik republike Josip Broz-Tito je odlikoval predsednika združenja zveze borcev NOV Slovenije Janka Rudolfa ob njegovi 60-letnici z redom jugoslovenske zastave z lento. Visoko odlikovanje je prejel za zasluge pri razvijanju in utrjevanju miroljubnega sodelovanja in prijateljskih odnosov med SFRJ in drugimi državami ter za posebne zasluge pri razvijanju zavesti občanov v boju za neodvisnost države. Predsednik republike je odlikoval tudi Franca Rojska-Jako z redom zasluga za narod z zlato zvezdo, in sicer za zasluge pridobljene v boju s sovražnikom za osvoboditev naše države, za zasluge pri graditvi socialističnih samoupravnih odnosov in za organiziranje in utrjevanje splošne ljudske obrambe, varnosti in neodvisnosti države.

Nove šole po potresu

Republiški koordinacijski odbor za odpravo posledic potresa na Kozjanskem je sklenil, da bodo v šmarski in sentjurški občini zgradili devet novih šol, ki jih je potres porušil. Velenjanci pa so se odločili, da bodo delali še eno soboto, da bodo iz tega denarja lahko zgradili še šolo v Zibiki. Za te šole bo potrebovalo zbrati 44 milijonov din, še dva milijona pa bo potrebnih za popravilo 17 poškodovanih šol.

Teden solidarnosti

Danes, v petek, 26. julija, se začne teden jugoslovenske solidarnosti. Ta dan so razglasili kot dan jugoslovenske solidarnosti v spomin na skopsko katastrofo, ko je potres pred 11 leti prizadel makedonsko glavno mesto. Po dogovoru republik in pokrajiny naj bi vsako leto zbrati okoli 600 milijonov din solidarnostnih sredstev za odstranjevanje posledic elementarnih nesreč.

Prenočitve v prvem polletju

Turistična bilanca za letošnje prvo polletje ni posebno razveseljiva. Slovenija je imela v juniju z 8 odstotkov manj prenočitev kot lani v istem mesecu, čeprav je število domačih turistov naraslo. Vzrok manjši turistični beri je v precejšnjem zmanjšanju števila tujih turistov, in sicer kar za 22 odstotkov. Vseh prenočitev je bilo v prvih šestih mesecih v Sloveniji samo za 2 odstotka več. Domači turisti so prispevali dokajšen delež, da ta številka ni tako nizka. Tujih turistov je bilo v tem obdobju manj za 13 odstotkov.

Simpozij o naravi

V Ljubljani se je začel 14. mednarodni simpozij vzhodno-dinarskega društva, ki ga je pripravil biološki inštitut slovenske akademije znanosti in umetnosti. Simpozij se udeležuje okoli 80 znanstvenikov iz sedmih evropskih dežel, proučevali pa bodo vegetacijo dinarskega in alpskega sveta v Sloveniji.

Rekordna žetev

Zadnje deževje v Vojvodini je močno zavrla letosnjo hot pravijo rekordno žetev pšenice. Pred deževjem je bilo v Vojvodini požetih okoli slaba polovica žitnih polj. Zaradi dežja se je moralo ustaviti okoli 5000 kombajnov, ki ne bodo mogli na polja še nekaj dni po prenehanju dežja. Iz Slavonije poročajo, da je dosegan žetev pšenice dala na družbenih posestvih v poprečju nad 57 metrskev stotov na hektar, v zasebnem sektorju pa okoli 44 metrskev stotov na hektar. Kmetovalci se tolazijo, da dež sicer dobro dene sladkorni pesi in koruzi, ki prav tako letos obeta rekorden pridelek.

Komitevra je proslavila

Srečanje koroških partizanov v Komatevri nad Jezerskim — Pokroviteljstvo nad Krtino je prevzel Zdravstveni dom Kranj

V nedeljo, 21. julija, dan pred dnevom vstaje slovenskega ljudstva je letos prvič proslavila tudi partizanska Komitevra nad Jezerskim. V tem prelepem predelu so se med vojno borili partizani Koroškega in

Večja skrb za spomenike NOB

Na pondeljkovi seji strokovnega odbora za muzejsko galerijsko dejavnost pri Kulturni skupnosti Radovljica so med drugim razpravljali tudi o pripravi načrta obnovitvenih in vzdrževalnih del na spomenikih obležjih in spomenikih NOB v občini. Na območju radovljiske občine imajo registriranih 110 obležj in spomenikov padlim borcem, talem in spomenikov posvečenih pomembnim dogodkom iz NOB. Razen teh organizacij ZZB NOB oskrbujejo še šest grobišč iz NOB — v Begunjah, Dragi, Radovljici, na Zgornji Dobravi pri Kropi, na Bledu in na Pokljuki. Grobišča v Begunjah in Dragi oskrbuje občinski odbor ZZB NOB Radovljica, na Pokljuki in na Gorenjku pa Železarna Jesenice. Vsa ostala pa imajo v skribi krajevne organizacije ZZB NOB. Številna spominska obeležja, ki so razstrelena po gozdovih Pokljuke, Mežaklje in Jelovice vzdržujejo gozdarji in lovci, bližje pa solski otroci ter podjetja Veriga, Plamen, TIO in Murka Lesce.

Ker je zob časa že močno načel nekatere od teh obležj in spomenikov, bo Kulturna skupnost v sodelovanju z občinskim odborom ZZB NOB Radovljica pripravila tudi načrt potrebnih del in predvideli sredstva v svojem finančnem načrtu za prihodnje leto. JR

Komisija za spremjanje uresničevanja ustawe

V skladu s smernicami in sklepi občinske konference ZK Radovljica bo občinski komite ZK še ta mesec ustanovil devetčlansko občinsko koordinacijsko komisijo za spremjanje uresničevanja ustawnih določil v TOZD, krajevnih skupnostih in samoupravnih interesnih skupnostih. V komisiji, ki jo bo vodil sekretar komiteja Jože Bohinc, bodo predstavniki družbenopolitičnih organizacij, občinske skupščine in dveh večjih delovnih organizacij. Imena članov je že predlagal kadrivski koordinacijski odbor pri občinski konferenci SZDL na seji 18. julija. JR

Posvetovanje o organiziranosti TOZD in OZD Gorenjske

Sekretari organizacij ZK v delovnih organizacijah kranjske občine so se na posvetovanju pred kratkim seznanili z analizo o izvajanju ustawnih amandmajev o organizirnosti TOZD in OZD na Gorenjskem. Analizo je pripravila komisija za družbeno ekonomski odnose pri medobčinskem svetu ZKS za Gorenjsko, anketa pa je zajela 226 organizacij. Pokazalo se je, da je večina delovnih organizacij našla vsaka zase ustrezno vsebinsko rešitev, komunisti in pa delavci samoupravljeni pa bodo seveda morali še dosti politično delati, da bodo proces, ki se je šele začel, tudi izpeljali do kraja. Sekretari so na posvetovanju sprejeli naloge, da bodo do 15. avgusta izdelali poročilo, kaj je bilo dejansko storjenega pri uresničevanju najpomembnejšega dela nove ustawe v sklepov obeh kongresov ZK v njihovih delovnih organizacijah.

Partizansko srečanje v Dražgošah

Člani in svojci ZRVS in ZB NOV iz Ljubljana in Podnarta so na dan vstaje 22. julija priredili partizansko srečanje v Dražgošah. Ob spomeniku padlih so imeli kulturni program. Sodelovali so moški pevski zbor iz Podnarta in člani Svobode iz Ljubljane. O dražgoški bitki iz leta 1942 sta udeležencem govorila narodni heroj Anton Dežman-Tonček in Franc Biček, udeleženca dražgoške bitke. Po svečanosti je bilo za osnovno šolo streško tekmovanje. Izmed 50 strelecov so bili najuspešnejši: 1. Drago Lombar, 2. Iztok Pogačnik, 3. Bogdan Ambrožek.

Po streškem tekmovanju so imeli udeleženci v Nemiljah tovariški piknik.

C. Rozman

Zahodnokoroškega odreda, tu se je kalilo prijateljstvo in tovarištvo, tu so se zdravili ranjeni borcev v partizanski bolnišnici Krtina.

Na nedeljski prireditvi v Komitevri, ki so se je udeležili številni borcev in aktivisti, tudi koroški partizani ter številni domačini, ki so kakorkoli sodelovali s partizanskim gibanjem v tem kraju, so slovesno odprli prenovljeno partizansko bolnišnico Krtina, in jo izročili v varovanje in oskrbovanje Zdravstvenemu domu Kranj, ki je tudi sičer prevzel pokroviteljstvo nad prireditvijo.

Nedaleč stran od partizanske bolnišnice so domačini pripravili pravi partizanski miting s pesmijo, recitacijo in harmoniko partizana Roka. Miting je sredi gozdov Komitevre lepo uspel, saj so se nastopajoči zares potrudili in ustvarili pravo vzdušje. Borcev in aktivistov, ki so si pozneje stiskali roke po toliko letih, so si obljudili, da bodo srečanja v Komitevri nad Jezerskim postala vsakoletna. D. Sedej

Zanimiv program za mlade Francoze

Za mladinsko skupino iz pobratega francoškega mesta La Ciotat, ki je prišla 16. julija na tritedensko bivanje v Kranj, so pripravili gostitelji bogat program. Danes dopoldne bodo mladi Francozi obiskali tovarno IBI in se pogovarjali z vodstvom podjetja, predstavniki samoupravnih organov in družbenopolitičnih organizacij, popoldne pa pripravljata mladina Ibia na goste piknik na Ovčanu. Jutri bodo Francozi gostje teniškega prvenstva v Kranju, zvečer pa bodo obiskali Senčur, kamor so jih povabili ob krajevnom prazniku. V nedeljo je prost dan, v pondeljek pa bodo mladi iz La Ciotata obiskali Postojno in Lipico. Skupina iz La Ciotata se bo poslovila 5. avgusta. Z njimi bo odpotovala tudi skupina kranjskih mladink in mladincev, ki bodo preživel tri prijetne tedne v Franciji. — jk

Na dan vstaje 22. julija so prebivalci Hrušice ob 16. uri pripravili slovesnost na Belem polju, kjer so ob vznožju spomenika NOB odkrili relief talcev in internirancev. Žalosten dogodek, ko so 22. 7. 1942 na tem mestu Nemci ustrelili 46 talcev, je opisal Maks Klinar, predsednik KO ZB NOB Hrušica. Dopoljen del spomenika je odkril predsednik občinske skupščine Jesenice Slavko Osredkar, predstavniki družbenopolitičnih organizacij pa so k spomeniku položili vence, prebivalci pa cvetje in prižgali sveče. V kulturnem programu je sodelovala godba na pihala in recitatorji dramske sekcije DPD Svoboda Hrušica.

Osutek reliefa je izdelal akademski kipar Božo Pengov, vlini pa so ga v umetniški livarni v Zagrebu. Sredstva za postavitev bronastega reliefa so prispevali prebivalci in družbenopolitične organizacije Hrušice, občinska skupščina Jesenice in Železarna. Izpred spomenika so predstavniki aktiva mladih odnesli venec tudi na grob prvoborca Ivana Krivca v Kranjsko goro. — B. B.

Od ponedeljka, 15. julija, ko so oficirji grške armade, dodeljeni ciprski Narodni gardi, izvedli vojaški puč in prevzeli oblast na vročem mediteranskem otoku, je sicer minilo komaj dobrih deset dni, pa vendar si dogodki sledijo s filmsko naglico. Preblizu je še usoden dan, da bi lahko delali kakršnekoli temeljitejše analize vzrokov in posledic, ter hkrati dovolj daleč, da smemo ugotoviti, kako važno cono predstavlja Sredozemlje, kjer noben, niti najmanjši zaplet, ne ostane zgolj lokalna zadeva. V vrtljaku mednarodnih peripetij smo doslej kar nekako pozabljal na košček kopnega v severovzhodnem delu »evropskega jezera«, ki je (in bo najbrž tudi v prihodnje) potencialno netilo spopadov najširših razsežnosti. Kaj se je torej zgodilo?

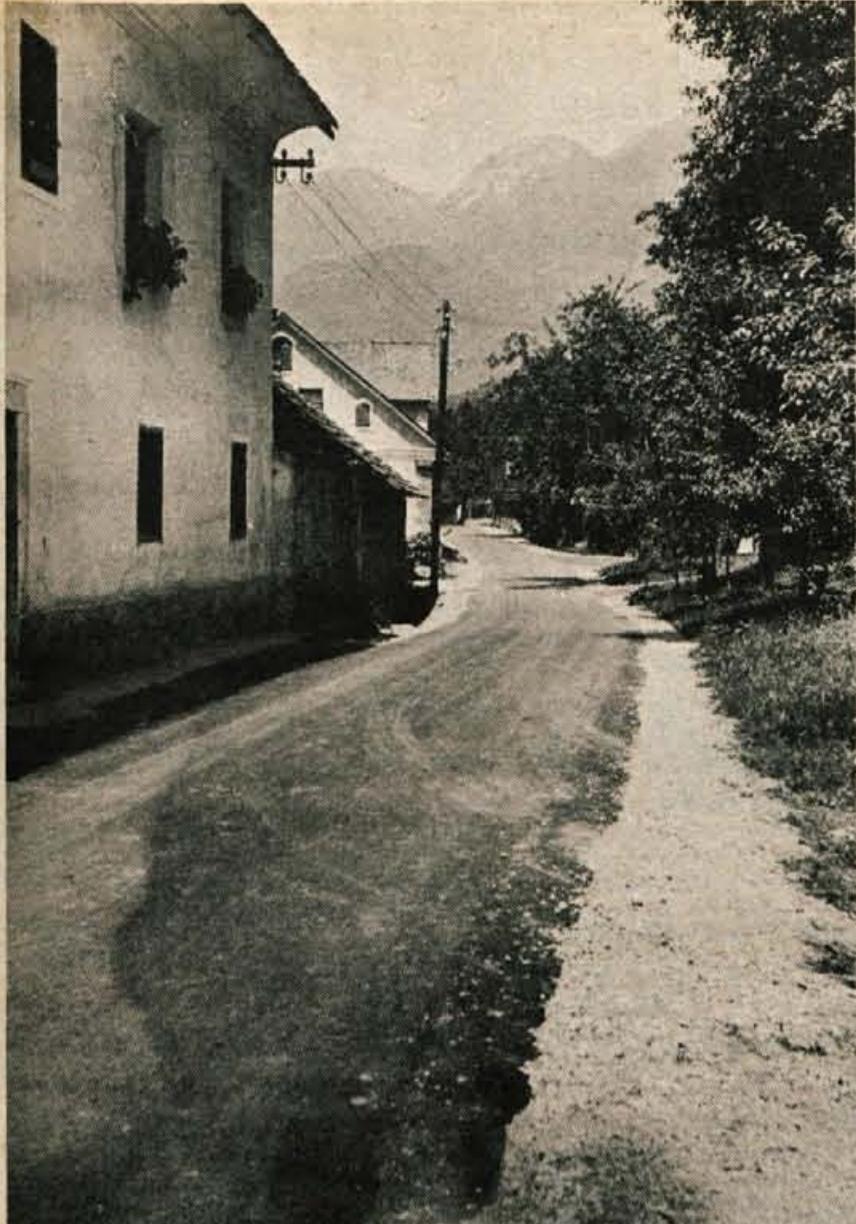
Ciper ne sme postati drugi Čile

Celo kožo ravno po zaslugu Britancev, ki so mu nudili zatočišča v zadnjem njihovem oporišču, v bolj ali manj simboličnem ostanku bivšega kolonialnega gospodstva. In medtem ko je junta za novega vodjo proglašila nekdanjega Grivasovega privrženca Nikosa Georgijadisa Sampsona, so diplomi že stopali v akcijo, pazljivo tehtajoč nastalo situacijo. Vedeti namreč moramo, da sta za Ciper živiljenko zainteresirani dve državi, Grčija in Turčija, saj je prav na vzročnost turške manjšine (približno 20 odstotkov prebivalstva) glavni vir sporov okrog otoka. Turkom prej omenjeni sporazum priznava enakopravnost in vse politične pravice, izhajajoče iz ustanovne listine OZN, obenem pa obstoje dveh sovražnih narodnosti onemogoča večinskim Grkom »enosis«, priključitev Cipra k matični deželi. Legalna zdržitev ni prihajala v poštev, zlasti ne odkar je Makarios začel ubirati pota neangažiranosti in neuvrščenosti, političko miroljubne koeksistence. Hkrati so Turki vselej kategorično zavračali aneksistične zahteve Aten in bili pripravljeni kvetje Ateni razdeliti otok v dve polovici. Grška vojaška klika je potem takem, hoteče potešiti svoje ozemeljske apetite, moralu iti v skrajnost in zrežirati udar. Leta brez slehernega dvoma pomeni grobo vmešavanje v notranje zadeve suverene države. Odločitev Ankare, katere padalec, ladje in letala so 20. julija napadli

otok ter prešli v protiofenzivo, je v določenem smislu opravičljiva (prvi sestanek Varnostnega sveta ni obrodil nikakršnih sodov), dasi ne prispeva k hitrejšemu koncu krize: preveč krvi, preveč nedolžnih žrtev terja. Zdaj kaže, da bodo velesile v sodelovanju z OZN razrešile zplet. Ciper je pa ena ključnih strateških točk južnega boka Evrope in nihče ne upa tvegati nepremišljenega koraka. Američani se najbolj bojijo spopada med Grčijo in Turčijo, ki sta obe članici NATO pakta. Vojna bi hudo oslabila strnjeno obrambno linijo Zahoda, do temeljev zanjala Atlantsko vojaško zvezo ter oslabila pozicije ZDA v Ankari in Atenah. Poleg naštete Washington ne more preslati zaveznikov, Anglije, Francije in ZRN, katerih stališča so tokrat skoraj docela skladna z neuvrščenimi: edini zakoniti predsednik Cipra je Makarios, edini sprejemljivi izhod pa vzpostavitev prejšnjega stanja; nikozijskim prevratnikom velja nemudoma pristoliti peruti. Zelo podobne misli izraža Moskva.

Rezultati navedenih dejstev so znani: Varnostni svet je sprejel resolucijo o prekiniti ognja, »modre čelade« OZN stražijo »zeleno« razmejitveno črto ter držijo čete nasprotnikov naranzen, Sampsona je za krmilom začasne administracije zamenjal kompromisni politik Glafkos Klerides, v Zenevi so stekli zapisni grško-turško-britanski razgovori... A nemara najspodbudnejše vesti prihajajo iz Aten, kjer spričo ponesrečene ciprske avanture polkovniški režim nezadržno razpada in po sedmih mračnih letih diktature predaja vajeti v roke civilistom. Iz Pariza je v sredo zjutraj dopotoval domov zadnji grški premier Karanlis, ki so mu predsednik Gyzikis in sodelavci zaupali se stavo nove vlade. Vanjo je vključil številne znane politične osebnosti šestdesetih let. Britanska agencija Reuter celo poroča, da obstajajo realne možnosti za vrnitev pregnanega kralja Konstantina.

Ceprav nevarnost nikakor ni mimo, so demokratične sile v svetu pravočasno zavrtle novo ofenzivo reakcionalistov in preprečile tragično ponovitev »premra Cipele«. I. G.

V OLŠEVKU ASFALTIRANA CESTA PO VASI — V Olševku so pred kratkim ugradili asfalt na 1300 m dolgi cesti skozi vas in na 200 m dolgem stranskem cestnem priključku v vasi. Dela je izredno dobro opravilo Cestno podjetje iz Kranja. Hkrati z asfaltiranjem so v naselju uredili tudi 350 metrov dolgo kanalizacijo in vse vodovodne priključke. Urejena so tudi mesta, kjer naj bi prečkali cesto električni, telefonski in drugi vodi. Vaščani so na osnovi uspelega referendumu iz leta 1972 zbrali 15,5 milijona starih dinarjev ter opravili veliko število prostovoljnih delovnih ur. Cestno podjetje Kranj je Olševčanom odobrilo 10 starih milijonov posojila, 14 milijonov pa je dala občinska skupščina Kranj. Za asfaltiranje dvoriščnih priključkov, potov do hiš in dvorišč pa so vaščani še posebej prispevali 11 milijonov starih dinarjev.

(jk) — Foto: J. Košnjek

Šenčur praznuje

V okviru praznovanja letošnjega krajevnega praznika bodo v Šenčurju jutri ustanovili Turistično društvo

Po zaslugu dobro organiziranih KP, Skoja in Osvobodilne fronte slovenskega naroda se je Šenčur z okolico že julija leta 1941 priključil vstaj slovenskega naroda ter začel z organiziranim in oboroženim odporom proti okupatorju. V spomin na te zgodovinske trenutke praznuje kraj vsako leto julija krajevni praznik.

Letošnje praznovanje, začelo se je 20. julija, je že 22. po vrsti. Šenčurjani so začeli praznovanje s slavnostno sejo sveta krajevne skupnosti, družbenopolitičnih organizacij in članov delegacij. Člani domače Svobode so pripravili krajši kulturni program, 18 zaslužnih krvodajcev pa je prejelo značke za večkratno darovanje krvi. Krvodajalstvo je v Šenčurju in Srednji vasi zelo razširjeno. V nedeljo, 21. julija, je Avtomoto društvo pripravilo propagandno vožnjo, strelski družina Janko Mlakar pa tekmovanje v strelnjanju z zračno in malokalibrsko puško. V nedeljo je bila tudi zanimiva nogometna tekma debeli: suhi, ki so jo dobili prvi tesno s 4:3! Zvečer je Gasilsko društvo pripravilo vrtno veselico. V naslednjih dneh sta gasilski društvi v Šenčurju in Srednji vasi pripravili gasilske vaje, športno

J. Košnjek

Kratek rok za novo organiziranje

Medtem ko so v Kranju storili že dokajšen korak naprej pri ustanavljanju samoupravnih interesnih skupnosti socialnega skrbstva, saj že nekaj časa deluje konferenca za socialno delo, pa so ponekod delo še zastavili z ustanavljanjem iniciativnih odborov ali niti to ne.

Republiški iniciativni odbor za ustanavljanje samoupravnih interesnih skupnosti socialnega skrbstva organizira v teh dneh regionalna posvetovanja, kjer se pregleduje opravljeno delo na tem področju. Do jeseni naj bi namreč te samoupravne interesne skupnosti v občinah zaživele, nekako v novembra pa naj bi se ustanovila zveza skupnosti socialnega varstva. Vsekakor pa je rok za ustanovitev teh skupnosti zadnji decembra letošnjega

Naloge mladine naj bodo točno določene

Priprave na bližnji kongres Zveze slovenske mladine so se v skofjeloški občini začele pred dobrim mesecem. Najprej je o kongresnih dokumentih razpravljalo predsedstvo občinske konference, nato specializirane konference in člani občinske konference, komisija za idejno politično delo. Sklican je bil posvet predsednikov mladinskih aktivov v organizacijah združenega dela in na terenu. Ta teden pa so stekle javne razprave tudi v aktivih.

O poteku javne razprave je predsednica občinske konference Olga Bandelj povedala: »Razprava teče vzporedno o vseh treh dokumentih. Hkrati razpravljamo o predlogu statuta zveze mladine-Jugoslavije in o predlogu statuta zveze slovenske mladine ter predlogu kongresne resolucije. Večji poudarek dajemo predlogu republiškega statuta, s tem, da naj bi pripombe bile upoštevane tudi v statutu Zveze mladine Jugoslavije.«

»Na katera določila ste imeli največ pripomb?«

»Na vseh dosedanjih razpravah o predlogu statuta so mladi menili, da je premalo določeno, kdo je lahko član zveze socialistične mladine, kje se lahko včlani in kje naj plačuje članarino. Menimo, da je vsak mladinec lahko član enega aktivita in tam naj tudi plačuje članarino. S tem seveda ne mislimo trditi, da sme tudi delati le v enem aktivu. Moti nas tudi predlog, naj bi višino članarine določala zvezna konferenca. V predlogu bi moral že biti predlagana višina letnega prispevka, ki naj ne bi bil za vse člane enak. Šolska mladina naj bi plačevala le simbolično članarino.«

Novi statut predlaga naj bi bila mandatna doba za voljene predstavnike mladinskih aktivov eno leto, za člane občinske konference in republiških teles pa dve leti. Škofjeloški mladinci menimo, naj bo mandatna doba na vseh ravneh enaka.

Že v statutu bi bilo treba tudi jasno določiti, kje dobiti sredstva za financiranje dejavnosti aktivov. Določeni so le viri dohodka za občinske konference.

Seveda je to le nekaj pripomb, več jih bo, ko se bo sklenila razprava v aktivih.«

»Kaj pa razprava o resoluciji?«

»Najbolj bistvena pripomba, ki se je oblikovala v dosedanjih razpravah, je po mojem mnenju ugotovitev, da je resolucija, takšna kot je bila dana v razpravo, vse preveč splošna in načelna. Naloge bi bilo treba točno določiti, kdo naj jih izvaja in do kdaj morajo biti izpolnjene. V resoluciji pa se še vedno govori o tem, kaj bi morali narediti in kako bi moralno bili.«

Glede posameznih poglavij pa so mladi na razpravah menili, da bi morali bolje opredeliti naloge mladine v novem samoupravnem socijalističnem sistemu, razvoju kmetijstva naj bi posvetili posebno poglavje in pri nalogah mladine v krajevnih skupnostih bi morali izhajati iz nove vloge teh najmenjših samoupravnih celic. Sirše bi bilo treba obdelati tudi mladinski turizem. L. Bogataj

Konferenca komunistov v Gozdnem gospodarstvu Bled

V petek, 19. julija, je bila v dvorani GG Bled konferenca vseh članov ZK iz tega podjetja. Razpravljali so o konstituiranju TOZD in pri tem ocenili, da so bila dosedanja prizadevanja komunistov in vseh delavcev in samoupravnih organov zelo uspešna. V GG Bled imajo zdaj sedem TOZD in TOZD-kmetov kooperantov, ki so vsi usklajeni z ustavnimi določili. Po izčrpnom poročilu sekretarja podjetja Jožeta Konca so spregovorili o pripravah za integracijo lesno predelovalnih in gozdnogospodarskih delovnih organizacij na Gorenjskem, ki so jih v celoti ugodno ocenili in jim dali popolno podporo. Sprejeli so tudi osnutek samoupravnega sporazuma o združitvi TOZD v OZD GG Bled. Osnutek bodo najprej obravnavali na širšem političnem aktivu podjetja, nato pa še na zborih delavcev v TOZD. Na konferenci so spregovorili tudi o nalogah komunistov pri organizaciji priprav v splošnem ljudskem odporu. JR

Ijubljanska banka

Morda niste vedeli

Dnevno lahko dvignete s hranilno knjižico Ljubljanske banke — podružnice Kranj 3000 din pri vseh poštagah v Sloveniji in vseh poslovnih bankah v Jugoslaviji

Enote banke poslujejo za stranke:

vsak dan od 6.30 do 12. ure,
ob sredah od 6.30 do 16.30
ob sobotah zaprto

Poslovna enota hranilnica v Kranju (pred »Globusom«)
vsak dan od 7. do 18. ure
ob sobotah od 7. do 11. ure

Denar dvigajte z osebno izkaznico

Komisija za volitve in imenovanja ter kadrovske zadeve skupščine občine Radovljica

razpisuje

na podlagi 12. člena Zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o osnovni šoli (Ur. list SRS, št. 14/69) in na podlagi Odloka o sestavi, nalogah in načinu dela komisij in drugih teles občinske skupščine Radovljica (Ur. vestnik Gorenjske, št. 21/74), prosti delovni mest:

1. ravnatelja Osnovne šole Bratov Žvanov, Gorje
2. ravnatelja Osnovne šole A. T. Linhart, Radovljica

Pogoji:

- visoka ali višja izobrazba pedagoške smeri
- strokovni izpit in
- 5 let ustreznih delovnih izkušenj

Poleg navedenih pogojev mora kandidat imeti še organizacijske sposobnosti in družbenomoralne lastnosti.

Pismene ponudbe z overjenim dokazilom o šolski in strokovni izobrazbi, življensjepisom, potrdilom o dosedanjih zaposlitvah in potrdilom o nekaznovanju je treba poslati v 15 dneh od dneva objave razpisa na naslov:

KOMISIJA ZA VOLITVE IN IMENOVANJA TER KADROVSKIE ZADEVE PRI UPRAVNEM ORGANU SKUPŠČINE OBCINE RADOVLJICA.

Žito Ljubljana
TOZD Pekarna Kranj

razpisuje naslednja prosta delovna mesta:

1. ŠOFERJA — RAZVAŽALCA KRUHA
Pogoji: kvalificiran voznik C kategorije, stanovanje v bližini delovnega mesta, vojaščine prost in fizično sposoben prenašanja košar.
2. TRANSPORTNEGA DELAVCA
za skladišče mlevkovih izdelkov
Pogoji: fizično sposoben za prenašanje bremen, stanovanje v bližini delovnega mesta.
3. ČISTILKO
za skladišče mlevkovih izdelkov
Pogoji: stanovanje v bližini delovnega mesta.
4. PREVOZNIKA S SVOJIM AVTOMOBILOM-KOMBIJEM
ZA PREVOZ KRUHA ZA 4 URE DNEVNO.
Pogoji: stanovanje v bližini delovnega mesta.

Osebni dohodek pod t.c. 1. do 3. po Pravilniku o OD Kombinata Žito, za t.c. 4. po dogovoru.
Razpis velja do zasedbe delovnih mest.

Mejnik v razvoju organizacije

Na nedavni seji skupščine združenega podjetja Iskra Kranj je novi generalni direktor Jože Hujš razložil zbranim delegatom smernice poslovne politike za prihodnje obdobje. Dejal je, da dve stvari predstavlja mejnik v nadalnjem razvoju delovne organizacije.

Prva je sprejetje nove ustawe in oblikovanje delegatskih samoupravnih organov na vseh ravneh in področjih dela v Iskri. Prizadevanja za uresničitev ustavnih določil so se realizirala v samoupravnem sporazumu o združevanju dela in sredstev združenega podjetja. S tem sporazumom je bil zaključen proces notranje preobrazbe podjetja, ki se je začel leta 1965. Že takrat so delovne organizacije združene podjetja začele graditi medsebojne odnose na dejanskih skupnih interesih, dogovarjanju in spoznajevanju. Teče pa tudi že zad-

nje dejanje tega procesa, to je uresničitev samoupravnega sporazuma o branžni organizaciji. Z njim bo dosežena velika notranja specializacija dela in v zvezi s tem dana sleherni TOZD še večja možnost za razvoj.

Drugi, enako pomemben mejnik v razvoju Iskre pa je nedavni podpis samoupravnega sporazuma o ustanovitvi sestavljene organizacije združenega dela z Gorenjem iz Velenja. Za združitev se je odločila večina zaposlenih v vseh temeljnih organizacijah združenega podjetja.

Združitev je izrednega pomena

za razvoj te vrste industrije pri nas. Navzven, na zunanjem trgu, pomeni tako veliko združeno podjetje močnega, pa tudi sponstrovana vrednega partnerja, pa naj bo to za sklepanje kooperacijskih pogodb ali pa za čiste trgovske posle. Doma pa je nova sestavljena organizacija s svojo odprtostjo mesta, okoli katerega se lahko razvije sodelovanje celotne tovrstne industrije z namenom, da uskladi razvojne programe in s tem ustvari še boljše pogoje za razvoj in za uspenejše vključevanje v mednarodno delitev dela.

L. B.

Poslovanje pošte na letališču

Na povečanje prometa na letališču Ljubljana – Brnik zaradi ureditve zagrebškega letališča se je takoj po obvestilu aerodromskega podjetja v lanskem letu začelo pravljati tudi Podjetje za ptt pro-

met Kranj. Kmalu je bilo namreč jasno, da obstoječe ptt kapacitete nikakor ne bodo zadostile povečanim potrebam. Tako je bil že konec lanskega leta zgrajen nov kabelski priključek iz glavne avtomatske telefonske centrale v Kranju takih dimenzij, ki zadovoljuje sedanjam in prihodnjim potrebam letališča. Podjetje je poskrbelo tudi za zadostno število telegrafskih kanalov. Gradnja je veljala podjetje 1.500.000 din. Nadalje je podjetje nudilo vsem gospodarskim organizacijam, službam in agencijam, ki poslujejo na letališču, možnost novih telefonskih in telesk priključkov. Na novo je bilo zgrajenih 35 telefonskih in 9 telesk priključkov. Podjetje za ptt promet Kranj je poskrbelo tudi za vso interno telefonijo in za vzdrževanje vseh telegrafskih in telefonskih naprav.

V času povečanega prometa je na letališču uvedena celodnevna poštna služba, zaradi česar je povečano število delavcev na pošti z enega na štiri. Pošta posluje vse dni, tudi ob nedeljah in praznikih, od 6. do 20. ure, česar ni na nobenem drugem letališču v Jugoslaviji. Vsem organizacijam, ki poslujejo na letališču, je pošta dostavljena na letališče; temu namenu služi tudi 18 poštnih predalov na pošti Brnik-aerodrom. Da bi telefonski pogovori hitreje potekali, je podjetje montiralo eno krajevno in tri medkrajevne javne avtomatske telefonske govornilnice, s katerih lahko direktno izbirate telefonske naročnike iz cele Jugoslavije.

Podjetje za ptt promet Kranj računa, da je storilo vse, da so potrebe po ptt storitvah tako potnikov kot vseh organizacij na letališču zadovoljene.

D. Jereb

»Kaj vam pomeni visoko priznanje, ki ste ga prejeli?«

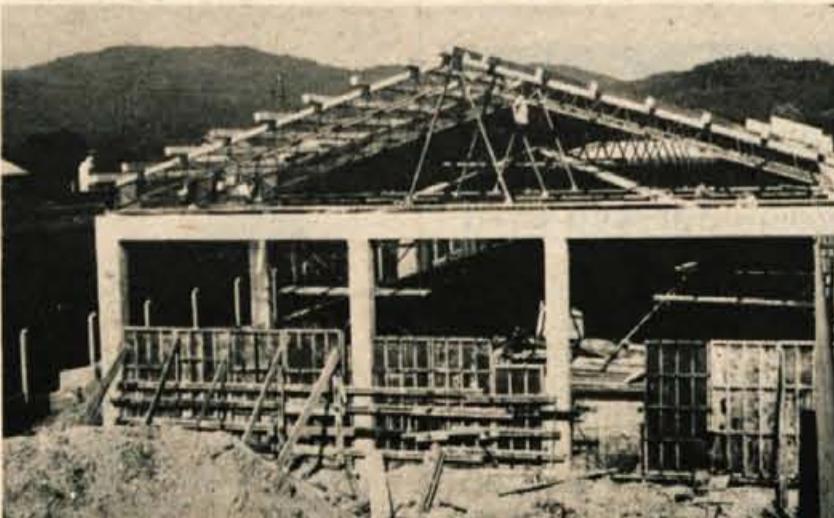
»Menim, da je na Gorenjskem še veliko drugih, ki aktivno in nesobično delujejo in da je pač izbor določil mene. Priznanje pa imam za priznanje vsem nam, ki smo si prizadevali za razvoj samoupravljanja. Obenem mislim, da sem delal v takem krogu, ki mi je omogočilo aktivnost in je zato priznanje kolektivu Železarne ter področju vse Gorenjske, ki je dosegla marsikje že visoko stopnjo samoupravnih odnosov.« D. Sedej

D. Jereb

Novo naselje v dolini Dašnici na Češnjici v Selški dolini se širi iz dneva v dan. Poleg bližnjih Škoin pri Železnikih naj bi bilo to področje eno redkih mest v bližini industrijskega središča doline, kjer bo tudi v prihodnje še mogoče zidati. Žal pa arhitekti in gradbeniki ugotavljajo, da močvirnat teren v hribu ni preveč primeren za postavljanje stanovanjskih objektov. (-jg)

— Foto: J. Govekar

Lesna industrija je že taka dejavnost, da potrebuje veliko prostora. V obrnem podjetju TAMIZ v Mengšu so že dalj časa ugotavljali, kako nujno potrebujejo novo hallo za skladisanje izdelkov in polizdelkov. Pred nekaj leti so sicer že podaljšali obstoječo hallo, da so lahko vanjo spravili grobi les, letos pa so se le odločili za novo gradnjo. Maja so zastavili in konec tega meseca bo že nared. Vsa gradbina in projektantka dela je prevezel kamniški Graditelj in kaže, da mu bo hallo uspelo postaviti v rekordnem času dveh mesecev, čeprav je imel hude težave z dobavo cementnih stebrov. 800 kvadratov novih površin bo bilo 1.200.000 din in v podjetju so povedali, da bo šlo vse iz lastnih sredstev. Za to majhno podjetje domžalske občine, ki pa s svojimi 56 zaposlenimi in planirano poldružno staro milijardo bruto realizacije že daleč prerašča meje obrnštva, bo to nedvomno lep uspeh. TAMIZ je, kot verjetno že veste, daleč naokrog poznan po svojih kvalitetnih opremah hotelov, poslovnih prostorov, trgovskih lokalov, individualnih hiš in celo ladij. Njihov ponos je tudi odlično opremljeno brniško letališče. — D. Dolenc

— Priporočamo obisk naših prodajaln v Kamniku in okolici, v katerih boste sodelno postreženi.

— V našem vrnem centru nudimo: cvetje, cvetlice, lončnice

— v jeseni pa sadike sadnega drevja in jabolka iz plantažnega nasada.

— Posebno priporočamo: Obiščite naš »salon pohištva«, Kranjska n. h. in poslovalnico »Univerzal«, Medvedova 15 — gradbeni material

Trgovsko podjetje

kočna kamnik

Čestita prebivalcem in poslovnim prijateljem občin Kamnik, Domžale, Kranj, Tržič, Radovljica in Jesenice za občinske praznike

ETP
KRANJ

Elektrotehniško podjetje

Kranj, Koroška c. 53 c

objavlja prosta delovna mesta

1. OBRAČUNOVALCA OD IN BLAGAJNIKA — srednja ekonomika šola in tri leta prakse
2. FAKTURISTA — administrativna šola in tri leta prakse
3. 2 KVALIFICIRANIH ELEKTROMEHANIKOV — PREVJALCEV — poklicna šola ustrezena smeri
4. VEĆ KVALIFICIRANIH ELEKTROINSTALATERJEV — poklicna šola ustrezena smeri

Za vsa objavljena delovna mesta je določeno poskusno delo en mesec.

Kandidati naj pošljajo svoje prijave z dokazili o izobrazbi v osmih dneh po objavi na naslov: Elektrotehniško podjetje Kranj, Koroška c. 53 c.

Kolikor ne bo interesentov, objava velja do zasedbe delovnih mest.

Iskra
Industrija za telekomunikacije,
elektroniko in elektromehaniko
Kranj
v ZP Iskra Kranj

želi zaradi povečevanja proizvodnje zaposlitvi nove sodelavce, in sicer:

40 delavk

za delo v montaži, obdelovalnici ali na plastičnih masah;

15 delavcev

za delo v obdelovalnici ali na plastičnih masah;

5 čistilk

Pismene prijave pošljite v 15 dneh po objavi na naslov: Iskra, Elektromehanika Kranj, kadrovsko področje, 64000 Kranj, Savska loka 4

Tapetništvo

Radovljica

razpisuje naslednja delovna mesta:

1. VODJE PRIPRAVE DELA

Pogoji: srednja šola lesne ali gradbene smeri in triletna praksa na podobnem delovnem mestu,

2. 3 KV ALI PU ŠIVILJ-PREŠIVALK — MOŽNOST PRIUČITVE,

3. VEĆ KV ALI PU TAPETNIKOV ALI KV ALI PU POLAGALCEV PLASTIČNIH IN TEKSTILNIH TLAKOV,

4. 2 NK DELAVEV ZA SKLADIŠČNO IN TRANSPORTNO DELO.

Poiskusna doba traja dva meseca. Zasedba delovnih mest je možna takoj ali po dogovoru. Temeljna organizacija združenega dela nima stanovanj.

Pismene prošnje z navedbo dosedanja zaposlitve pošljite do 10. 8. 1974 na naslov Tapetništvo, Radovljica.

Delovna skupnost

Grafičnega podjetja Gorenjski tisk Kranj

vabi k sodelovanju
obratnega mehanika

Delo je v dve izmeni. Zaželena je praksa.

Interesenti morajo poleg splošnih pogojev izpolnjevati tudi naslednje pogoje:

— da so kvalificirani delavci — strojni ključavničar, finomehanik,

— da imajo odsluženo vojaško obveznost.

Prijave sprejema do 3. avgusta tajništvo podjetja.

Skupščina občine Kamnik

in družbenopolitične organizacije

Čestitajo vsem delovnim kolektivom in občanom za občinski praznik

Občinska konferenca SZDL
Občinska konferenca ZKS
Občinski sindikalni svet
Občinska konferenca ZMS
Zveza združenj borcev NOV
Zveza rezervnih vojaških starešin

Projektiranje, izdelava in montaža čistilnih, vodovodnih, ogrevalnih, prezračevalnih, strelvodnih naprav, kovinskih konstrukcij in opreme.

Oskrba področja skupinskega vodovoda »izviri pod Krvavcem — Vodice — Mengše« in območja »Krvavec« s pitno vodo

Delovni kolektiv čestita občanom in poslovnim prijateljem občin Kamnik, Domžale, Kranj, Radovljica, Tržič in Jesenice za občinske praznike.

Meso Kamnik

Čestitamo prebivalcem občin Kamnik, Domžale, Kranj, Tržič, Radovljica in Jesenice

Kamniški želodeci, kamniška trajna salama, hrenovke in vse vrste suhomesnatih izdelkov.

Priporočamo naše izdelke

Zavod za gojitev divjadi

Kozorog Kamnik

čestita občanom za občinski praznik

ŽITO Ljubljana, DE Vesna Kamnik

s poslovalnicami:

Slaščičarna Titov trg 11, Kidričeva 34,
Slaščičarna in bife št. 35. za banko
Pekarna Kidričeva 8
Bife Bachus bar Titov trg 18

čestita občanom za občinski praznik

TOVARNA USNJA KAMNIK

PROIZVAJA
vse vrste svinjskega usnja za oblačilno in obutveno stroko

Delovni kolektiv čestita prebivalcem in poslovnim prijateljem občin Kamnik, Domžale, Kranj, Radovljica, Tržič in Jesenice za občinske praznike

IN VAM NUDI:
usnjeno konfekcijo in plastično obutev

INDUSTRIJSKO PODJETJE Alprem Kamnik

čestita prebivalcem in poslovnim prijateljem občin Kamnik, Domžale, Kranj, Radovljica, Jesenice in Tržič za občinske praznike

TOVARNA KOVINSKIH IZDELKOV
IN LIVARNA
TITAN
KAMNIK

proizvaja fitinge črne in pocinkane, ključavnice navadne in cilindrične, obešanke navadne in cilindrične, motorne mesoreznice in drobilke za orehe, ulitke iz temprane litine za avtomobilsko, strojno in elektro industrijo.
Cenjenim potrošnikom priporočamo naše renomirane izdelke

Naš delovni kolektiv čestita občanom in poslovnim prijateljem za občinski praznik

Gostinsko podjetje

Planinka Kamnik

z enotami: Hotel, Restavracija, Kavarna

čestita prebivalcem in poslovnim prijateljem občin Kamnik, Domžale, Kranj, Tržič, Radovljica in Jesenice za občinske praznike

Ko pridete v Kamnik, nas obiščite — solidno boste postreženi.

V Domžalah in Kamniku izredno slovesno

Ob prazniku občin Domžale in Kamnik številna športna tekmovanja ter otvoritev družbeno pomembnih objektov — Domicil aktivistom OF kamniškega področja — Kamnik se brati z mesti iz drugih jugoslovanskih republik in pokrajin — Priznanja občin Domžale in Kamnik ter nagrade Toma Brejca

Te dni praznjujeta občini Domžale in Kamnik občinska praznika kot spomin na 27. julij leta 1941, ko se je na kamniškem in domžalskem področju začela oborožena vstaja. Organizatorji praznovanja, predvsem pa konferenci SZDL obeh občin, so pripravili bogat spored prireditve. Nekateri so se že začeli, druge pa se bodo zvrstile v dneh do konca julija in privabilo k sodelovanju precejšen krog občanov.

Prireditve ob občinskem prazniku Domžal se so začele 20. julija. Omenjam le najvažnejše in najmožičnejše. V soboto, 20. julija, so mladinci in borce domžalske občine pripravili množični partizanski pochod, mladinci več športnih tekmovanj in gasilci nekaj suhih in mokrih vaj. V Kamniški Bistrici so se srečali izseljenci in zdolci, proslava pa je bila tudi ob spomeniku NOB v Radomljah. Slovesno in praznično je bilo preteklo nedeljo, ko so partizanske enote napadle Vrhpolje in ko so v tej vasi odkrili spomenik, razvili prapor krajeve organizacije ZB in začeli modernizirati cesto Vrhpolje-Zalog. Množična je bila tudi proslavitev 30. obletnice ustanovitve Slandrove brigade. Tudi naslednje dni so se nadaljevala športna tekmovanja, Radomlje pa so doobile nov otroški vrtec. Jutri bo v Kamniku slavnostna seja občinskih skupščin Kamnik in Domžale, ob 11. uri pa bodo v Kamniku počastili 100. obletnico rojstva generala Rudolfa Maistra. Nadaljevala se bodo športna tekmovanja, razen tega pa velja omeniti otvoritev doma ribičev v Domžalah, otvoritev vzgojnovarstvene ustanove v Moravčah in otvoritev vodovoda v Kraščah. Domžalsko praznovanje bo zaključeno v soboto, 3. avgusta, z otvoritvijo novega strelšča v Lukovici in objekta Mojca. Ob osmih zvečer pa bodo v Studencu pri Skocjanu uprizorili dramu Bratova kri.

V soboto, 13. julija, pa so se začele prireditve ob občinskem prazniku Kamnika. Med drugim so odprli košarkarsko igrišče v Komendi.

J. Košnjek

GLAS 5

Petak — 26. julija 1974

Ubrana pesem cepcev

»Kaže, da bodo vse priprave in ves vložen trud zmanj,« mi je v nedeljo popoldne potožil predsednik Turističnega društva Trebija v Poljanski dolini Janko Dolinar in se s strahom oziral v goste temne oblake, ki so se podili izza bližnje Planine, in iz katerih nikakor niso hotele prenehati padati deževne kaplje. »Malo počakali bomo! Morda se bo vreme čez kako uro le popravilo?« je pristavil.

In čakali smo! Skoraj dve debeli ur! Da bi videli zdaj že tradicionalno turistično etnografsko prireditve »Dan mlatičev«, ki jo je letos pod pokroviteljstvom Kmetijske zadruge Škofja Loka in ob pomoči številnih podjetij in posameznikov tretjič pripravilo trebijoško turistično društvo. Malo pred peto je končno padla odločitev. Trebijočani in prebivalci bližnjih vasi Pogare, Fužin, Kladja, Stare Oselice in Hobovš so se odločili, da gledalcem, ki so kljub obilnemu dežju še vedno vztrajali na prireditvenem prostoru ob Zupanovem kozolcu, vsaj v skrajšani obliki pokažejo, kako je nekdaj potekala mlatitev po krajih v zgornjem delu Poljanske doline in kakšni običaji so spremljali to opravilo.

Najprej so možaki iz bližnjega kozolca na pod nanosili snope pšenice in jih razporedili v dve strnjene vrsti. Potlej je bila že po običaju najprej prikazana mlatitev s cepci »v dva«. Le nekaj trenutkov kasneje se je ekipa mlatičev pomnožila. Možje in žene so začeli mlatiti »v štiri«. Prav tako odločno in občuteno kot nekdaj so vihteli cepce in udrihali po snopih, pa čeprav so zdaj nekateri že krepko prekoracili sedemdeseto leto in so časi, ko so mlatili ročno, že zdavnaj mimo. Ubrana pesem cepcev je odmevala daleč naokrog. Nekoliko manj ubrano pa so pokali cepci, ko so se v mlatvi poiskusili gledalci, vsi mlajši od tridesetih let. Njihov nastop je na prizorišču povzročil precej smeha.

No, mlatvi s cepci je sledila novost, ki je bila letos prvič prikazana na prireditvi. To je bila ročna mlatitev z »mašino« — strojem, ki ga je treba poganjati ročno. Mlatilnico z zobatimi kolesi so pognali štirje možaki in kup snopov se je v hipu zmanjšal. Kajpak to delo nekdaj, ko je bilo treba omlatiti veliko žita, ni bilo niti malo lahko. To so lahko na prireditvi okusili štirje krepki fantje iz vrst gledalcev, ki jih je pri priči zaustavil že nekoliko večji snop žita.

Ostalih novosti zaradi neugodnega vremena letos ni bilo mogoče izvesti. Priporočiti je treba tudi to, da so med posameznimi točkami z glasbenimi vložki nastopili Alojz Fortuna iz Gorenje vasi s citrami ter kvartet Puščalski fantje.

Po končanem programu se je zjasnilo in posijalo je sonce. Na Trebijo so začeli prihajati novi in novi obiskovalci. Na veselicu je vse do poznej ur obiskovalce zabaval instrumentalni trio Ivana Ruparja in pevski kvartet Puščalski fantje, ansambel, ki bo zadnje dni avgusta nastopil na ptujskem festivalu domače zabavne glasbe.

Še nekaj je treba omeniti! To pa je velika požrtvovalnost, ki so jo pri pripravljanju dneva mlatičev pokazali prebivalci Trebije in sosednjih krajev. Skoraj vsaka družina je imela na prireditvi enega, dva ali celo več zaposlenih. Kajpak lahko, čeprav precej okrnjen, dan mlatičev ocenimo kot dobro pripravljen in izveden, seveda pa bo v prihodnje treba poiskati še kake dopolnitve! Teh pa niti ne bo težko poiskati, saj kaže, da trebijoškim turističnim delavcem idej ne manjka.

J. Govekar

Jelenovška mama — Ana Likar — iz Trebije, mati desetih otrok, je letos že tretjič sodelovala pri prikazu mlatitev s cepci »v štiri«. — Foto: A. Triler

Gasilski praznik na Godešiču

V nedeljo popoldne bo Prostovoljno gasilsko društvo Godešič slavilo 63-letnico obstoja. Ob tej prilnosti bodo gasilci prevzeli nov gasilski avto in motorno črpalko. Denar za nove pridobitve so prispevali prebivalci Godešiča, Gorenje vasi, Reteč, Lipice in Trate, nekaj sredstev pa je prispevala tudi Kmetijska zadruga Trata. Gasilci, v društvu jih je vključenih prek 70, imajo v načrtu tudi ureditev prostora za gasilski avto in drugo opremo.

Nedeljska prireditve se bo začela ob 14.30 s sprejemom gostov ter parado gasilskih enot iz sosednjih društev. Na proslavi bo sodelovala tudi pihalna godba iz Svetj. Po končanem programu bo veselica, na kateri bo igral ansambel Turisti. Pokroviteljstvo nad prireditvijo je preuzeela zavarovalnica Sava!

J. Starman

Ratitovec v cvetju

Te dni dobiva Ratitovec novo preobleko. Poraščen s črnimi murkami, rododendronom, planikami in drugim planinskim cvetjem privablja številne planince ter druge ljubitelje narave. Žal pa je med obiskovalci vse preveč takih, ki gorsko cvetje trdajo in ga uničujejo. Dobro je znana lanskoletna akcija gorske straže, ko je stražar pri enem od obiskovalcev našel prek 50 planik in črnih murk. Pričakovati je, da bo to nedeljo zaradi semnja Ratitovec spet množično obiskan. Zato morda vsem planincem ter ljubiteljem gora ne bo odveč opozorilo, naj ne trdajo cvetja, saj rože le v naravi predstavljajo svojo pravo vrednost.

J. Starman

GRADITELJI!

interesenti opečnih izdelkov Ljubljanskih opekarne Svoje zastopstvo sem preselil

iz Nazorjeve 4 v novo stanovanje, Oprešnikova 15 v bližino samopostrežne trgovine na Klancu.
Pišite, obiščem vas na domu.

Se priporočam!
Andrej Smolej

Ribež so obrali

Te dni so na območju Gorenjske obrali črni ribež. Kot smo že pisali ribež letos ni obrodil najbolje in ga je kar za dobro tretjino manj kot lani. Medtem ko ga je lani kmetijska zadruga Bled odkupila prek 200 ton, ga je letos le 140 ton. Odkupna cena je enaka kot lani, in sicer 10,50 din za kilogram, čeprav so se umetna gnojila od aprila letos podražila kar za 100 %. Obirali so dobili za kilogram obranega ribeza od 2 do 3 dinarje in ponekod še malico, kosilo in osvežilne pijače. — J. Ambrožič

V počastitev dneva vstaje so imeli na Hrušici v nedeljo, 21. julija, jubilejno proslavo 70-letnice obstoja in uspešnega dela tamkajšnjega prostovoljnega gasilskega društva. Ob tej priliki je godba na pihala s Hrušice pripravila na prireditvenem prostoru pred domom družbenopolitičnih organizacij promenadni koncert, domači gasilci in člani drugih PGD v jeseniški občini pa slovensko parado. Na proslavi so društvu podelili republiško gasilsko odlikovanje I. stopnje, Rafaelu Ortarju, dolgoletnemu članu, pa gasilsko odlikovanje II. stopnje. Po prireditvi so pripravili pripadnikom društva skromno zakusko, nato pa je sledilo tovarisko srečanje in veselica. — B. B.

Nedelja na Stolu

Številni obiskovalci Stola so v zavetju Prešernove koče vedno dobro postreženi. — D. Sedej

»Gora ni nora, nor je tist ...« mi je butalo v glavi in možganih, ko sem minulo nedeljo skupaj s planinci od domala vsepovsod grizla kolena na bližnjici, ki pelje od Valvasorjevega doma na sam najvišji vrh Karavank — Stol. Tedaj pač nisem več prekipevala od srčne želje, da vidim svojo dolino z najvišjega terena, da operem sramoto, saj živim pod Stolom, ponosom naših Karavank in niti ne vem, kakšen pravzaprav je. Komaj komaj sem nosila svojih — recimo nekaj več kot petdeset kilogramov po tisti preklemani strmini in komaj komaj se je številna moja predhodnica premagovala potišati svojo jezo, saj so se zaradi mene morali ustavljati na vsakem ovinku.

Ko smo prišli na plaz, na planinsko ruševje, je posijalo sonce, v meni pa je — recimo takole — tel žarez upanja, da do Prešernove koče ni več dosti. Zdaj vem, da tistega plazu noči in noči biti konec, da tako utrujenega hribolazca mojega kova tudi napis na markaciji — še malo — kaj prida ne spodbudi. Spomenik Jožetu Kodru, prvoborec, še malo, zares še malo in ... tu je tri ure pričakovana koča.

V Prešernovo kočo na Stolu, ki jo oskrbuje planinsko društvo Javornik-Koroška Bela, so minulo nedeljo prihajali planinci od vsepovsod. Tisti, ki veda, kako hitro se v planinah vreme zna, spremeni, so posebili uro ali dve in jo brž spet mahnili nazaj dol, na desno na Zelenico ali na levo po graničarski poti prek Bel-

ščice, mimo Stamar ali po Medjem dolu na Pristavo ali še dle na Črni vrh. Stol sprejema v goste tudi zelo veliko planincev iz sosednje Koroške, saj poleti ne mine dan, pravijo, da se ne bi vsaj eden oglasil.

Mi smo za povrat izbrali pot prek Belščice, po graničarski stezi v Medji dol. Da, na vrhu Stola sem pozabilna na sapo, na že malo bolča kolena in še na poti prek Belščice mi ni bilo žal truda, saj se nam je z 2200 metrov nadmorske višine v lepi sončni nedelji odpril prekrasen svet vse tja do mogočnega očaka Triglava, ki so nam ga meglice velikodusno odkrivali in pokazale v vsej njegovi mogočni lepoti. »In kakor s trakovi so bile zvezane vasi med seboj, hiše so bile hišice, tja do Bohinja in Kranjske gore se je odpiral dolinski svet. Celoten pogled je bil vreden hoda!«

Menili bi, da je toliko metrov nad dolino svet ves samoten in zapuščen, a je zanesljivo drugače. Med potjo smo se srečevali s številnimi planinci, izmenjali besedo ali dve in odšli naprej. Pot po Medjem dolu je za nas trajala debeli dve uri, dokler nismo prišli na Pristavo v Javorniškem rovtu. Kako neskončno daleč so se nam zdele planine in visoki Stol s Pristavo in kako zadovoljni smo bili potem vsi sami s seboj, saj smo nedeljo preživel v zares prekrasnem planinskem svetu. Še bolj kot bolečine v nogah nas spominja na Stol zares lepo doživetje, zato kljub vsemu:

Se pojdemo! — D. Sedej

Pavel Smolej z Javornika je med člani javorniškega planinskega društva najaktivnejši. Če ne obiskuje planinskih postojank tega društva, označuje poti po Karavankah in triglavskem pogorju. — D. Sedej

Mlatiči z nestrnostjo pričakujejo začetek prireditve. — Foto: A. Triler

Kokra v avgustu — Kokra v avgustu — Kokra v avgustu

posebnost
čestitamo
za
občinski
praznik
pripravlja

Kokra v avgustu — Kokra v avgustu — Kokra v avgustu

izbrali smo

Moderno oblikovano in moderno vzorecno. Bombažne majice za mlade imajo naprodaj na Kokrinem mladinskem oddelku v GLOBUSU.

Cena: 127 din

Cas dopustov in cas potovanj je tu in pravkar ugotavljamo, da stara potovalka ni več dobra. Praktične, iz močnega skaja in lepo izdelane potovalke vseh velikosti dobite v novi Murkini trgovini MODA v Radovljici.

Cena: od 195 do 294 din

Bombaž tudi za najmlajše. Iz istih materialov, kot smo že predstavili puloverje in srajce za odrasle, so v ALMIRI spletli tudi puloverje za otroke. V njihovi trgovini v Radovljici jih dobite v rumeni, surovi drap in beige barvi v velikosti od 4 do 14 let.

Cena: od 55,35 do 86,30 din

V tej vročini se za doma najbolj prileže bombažasta halja. Drobno vzorečaste dobitve v ZARJINI prodajalni pri carinarnici na Jesenicah.

Cena: od 180 do 260 din

za vas

GLAS
Petek — 26. julija 1974

Otroci na potovanju

Nekdaj nismo potovali z otroki dokler so bili še dojenčki ali celo tja do petega leta. Zdaj je starost otroka kar se potovanja tiče popolnoma nepomembna. Majhen otrok celo laže prenaša potovanje, ker ga večinoma prespi. Še najbolj težavno potovanje lahko pripravijo sredinčki, to so otroci od drugega do tretega leta starosti, ki znajo oblesti vse, razumejo pa še malo, posebno pa prepovedi. Sodobni nomadi, ki potujejo tudi z majhnimi otroki, so danes dobro opremljeni z vsem, da je otroku kar nadjublene.

Varnost je najvažnejša. V vlaku, avtobusu ali na ladji za varnost ni

Nič kaj lep ni pagled na otroško sobo, kjer se po tleh valjajo umazane nogavičke, srajčke in druga oblačila, ki so jih otroci preoblekl, pa jih zjutraj v naglici niso ugnitali do košare z umazanim perilom ali pač mesta, kjer družina oddaja umazano perilo. Otroke je

kaj lahko navaditi reda v lastni sobi, le malo iznajdljivosti potrebujemo. Na primerno mesto jim na obesalnik obesimo spalno srajčko, ki jo je dekletce že preraslo. Rokava odrežemo, odprtine pa zašijemo, prav tako tudi spodnjí rob. Tako dobimo imenito vrečo, v kateri bodo zjutraj izginile vse umazane nogavičke, v sobi pa bo vzoren red. Ob pospravljanju vrečo enostavno odnesemo, zlahka jo operemo in spet obesimo na njeno mesto.

Bosonogi otroci

Ce otrok zahteva, da bo hodil bos poleti, mu dovolite, saj resnično čuti potrebo po taki bosi hoji. Seveda pa so otroške noge, vajene obutve skozi vse leto, precej občutljive in trajajo nekaj časa, preden se otroški podplat navadi na sicer tako zdravo bosonogo tekanje po travi ali po pesku. Treba pa je biti pripravljen, da bo otrok pritekel pokazat trn v peti, ureznilo v prstu ali celo ubodino zarjavelega žebbla. Zato tudi na izletu imejte s seboj pinceto, s katero si sicer pulite obrvi, kako razkužilo in obliž. Ranice se lotite ce je v njej trn, z razkuženo pinceto. To storite z alkoholom ali pa jo razgrevete nad vžigalnikom. Ranico malo stisnite, da zakravite, saj s tem odteče tudi nekaj umazanje. Okolično ranice zbrisite z blagim dezinfekcijskim sredstvom in nato zalepite z obližem. Ni odveč potem ranico pregledovati, če ni porerala ali ce nimata otrok temperature. Kaj hitro se nameč lahko iz majhne ranice razvije grdo zastrupljenje. Večje vzdobjine in rane pa naj pregleda zdravnik, ki bo presodil tudi, ce je potrebna injekcija proti tetanusu.

Kilogram preveč

Ko ste pred ogledalom pomerili kopalno obleko, ste se zgrozili. V nekaj dneh greste na dopust, postava v ogledalu pa je vse prej kot vitka. Roko na srce — nobena dieta vas v nekaj dneh ne bo rešila kakih desetih kilogramov, zaradi katerih si ne morete več priznati, da ste vitki. Tudi ce od danes naprej popolnoma prenehati jesti. Stradanje pa vas ne bo popeljalo na dopust, pač pa v bolnišnico.

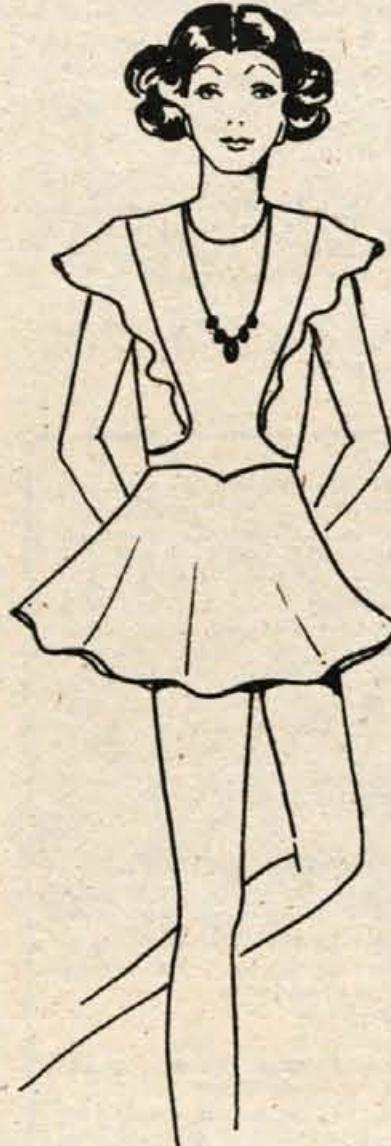
Kilogram ali dva se v nekaj dneh da izgubiti, pa saj gre le za to, da trebušek v kopalkah le ne bo preokrogel. Kaj torej storiti? Ce že brskate po receptih za hitro hujšanje, se mirne duše odločite za kategora koli, ki vam bo všeč, pa še tukajte boste lahko prebrali enega. Le natančno se je treba držati predpisane diete. Zelo učinkovit je tudi tale način: vse obroke energično zmanjšajte za polovico. Nikakor ne smete kakega obroka izpuštiti, le manjši naj bodo. Med obroki pa pijte mineralno vodo.

Bistvo riževe diete, ce je še ne poznate, je takole: vse škrbne sestavine jedilnika naj zamenjajte riž. Torej ni krompirja, nič kruha, le riž. In to ne pol krožnika, pač pa le za kavino skodelico, to je okoli 100 kalorij. Jedilnik bi bil takle. Zjutraj: turška kava, košček prepečenca, trdo kuhanjo jajce; kosilo: telečja pečenka, kos ribe ali kos piščanca, riž in solata ali breskev; večerja: jetra ali kos hladne pečenke, riž ali kos pestega sira in sadje. Za zajtrk lahko jeste tudi rižev narastek, ki ste ga prejšnji dan pripravili s sadjem, a le majhen kos, zraven pa skodelico kave. Obrok meseta naj ne bo večji od 10 dkg.

Janez Rojšek,
dipl. psiholog

marta
odgovarja

Zdenka iz Preddvora — Za hčerko, ki je stara 12 let, bi rada model oblike brez rokavov. Vzorec blaga prilagam.

Marta — Obleka je mini dolžine, v pasu prerezana in z zadrgo na hrbtni strani. Predni del je v pasu na prednji strani všit, na hrbtni pa preide v pas, ki ga zavežete v pentljo. Obleka je ob vratu zaprta, rokava pa sta le nakazana z volano.

Domače živali in pa rože nam povzročajo pred odhodom na počitnice kup problemov. Komu jih zapustiti v varstvo? Ce naša odsotnost ne bo daljsa do desetih dni, lahko rastlinam preskrbimo vlogo na tale način. Obilno jih zalijemo in nato vrhno plast obložimo s šoto, ki jo dobimo v vsaki cvetličarni. Cvetlični lonec nato pokrijemo z aluminijasto folijo ali pergamentnim papirjem in spodaj pod robom z vrvico prevezemo. Papir ali folijo z zopotrebcom še naluknjamo, da bo zrak imel dostop. Ce pa trajajo počitnice več kot deset dni, pa je treba za zaliwanje prisiti pač sosedne.

Cesta JLA 6/1
nebotičnik

**PROJEKTIVNO
POD JET JE
K R A N J**

Izdeluje načrte za vse vrste visokih in nizkih gradenj. Razpolaga z načrti tipanskih projektov stanovanjskih hiš in gospodarskih poslopij.

Omleta

Omleta je hitro pripravljena jed, ki nam lahko nadomesti večerjo ali tudi kozito. V ponvi razbelimo žlico masla ali margarine in na to maščobo streleši štiri s soljo in muškatnim oreščkom začinjena stepena jajca. Jajčno zmes s kuhalnicu dobro mešamo in stalno premikamo ponev. Ko je jed pečena, ponev prizvigidemo z levo roko, z desno pa na kratko udarjamo po ročaju ponve. Tako se bo omleta zvila sama od sebe. Zdaj jo le še prevalimo na krožnik. Na ta način je omleta gladka in brez rjavih ali celo črnih ožganih mest. Omleta obložimo s prazenimi gobami, z možgani, špinaco, grahom, lahko jo potresemo s sirom in podobno.

Kako izgubiti moža

Z možem se vedno preprije pred drugimi ljudmi. V družbi ne pozabite povedati, da nosi dolge spodne hlače, da ima novo protezo, da ne zna zabiti niti navadnega žebbla, da se je razjokal, ko je poginila mačka, ter da ga vržeta že dva kozarčka pijače.

Kadar ste v družbi, vedno prikrajnjate moža, kadar hoče nekaj povedati. Ne pozabite se spogledovati z useni možkimi v družbi in ob takih priložnosti nosite prozorno blizu in zelo kratko krilo.

Ob vsakem času mu telefoni- raje v službo, pa čeprav zaradi najmanj važnih stvari. Obvestite ga na primer, da ste izgubili ključ od stanovanja ali pa da se je pokvaril stedilnik in ne boste skuhali kosiila.

Zvečer ležite v posteljo z navajači v lesih, z debelo plastjo krema na licu, v pižami in v volnenimi nogavicami, ker vas zebe tudi poleti v noge. Ce se vam hoče mož približati, ga opomnite, da bo prestrašil mačko ali psa, ki vam spi ob nogah.

Ce moža zabolvi v križu, ko se pripogne ali dvigne kakšno stvar, začnite glasno razmišljati, da je ostarel in da gre z njegovo moško silo h kraju.

Ce kadite, prižgite cigaretto še v postelji, posebno, ce je mož nekadilec. Redno pozabljajte priti gumbe na njegovo srajco, v omari pa naj ne bo nikoli čistih nogavic.

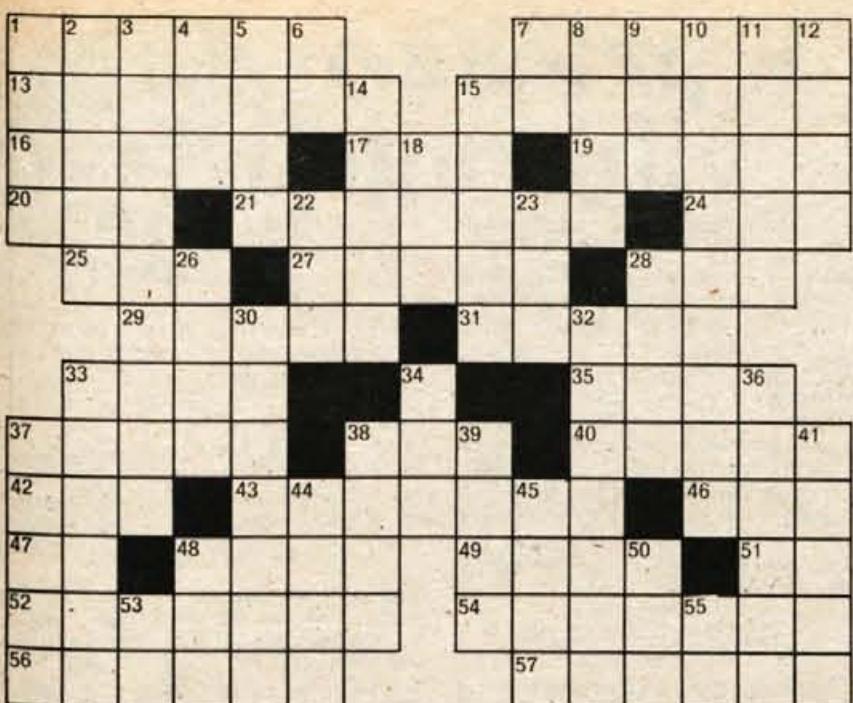
Na mizi naj bodo pogosto zasmajena jedila, juha redno presolenja. Redno kontrolirajte njegovo pošto in mu do potankosti povejte, kaj je spet vaša mati rekla o njem. Ne pozabite med kosilom razglasiti o težavah s sosedom, da je otrok prinesel slabo oceno, da se je hrana spet podražila ter da ste zlomili njegovo najljubšo pipi. Ne prenehajte godrnjati nit, ko po kosi seže po svojem časopisu.

Pozabite očistiti njegov brivski aparat, potem ko ste si z njim obrili dlake pod pazduho in pozabite stopiti z glavnikom pred ogledalo preden se vrne iz službe. Ponudite mu za večerjo isto jed kot za kosilo, ker je pač zelo zdrava. Ne pozabite med najbolj napetim trenutkom prenosa nogometne tekme uprašati, kdaj bo že konec tega hrupa.

Skutin narastek z ringlojem

Potrebujemo: 3 jajca, 125 g sladkorja, 1 vaniljin sladkor, sol, pol kg skute, 150 g belega zdroba, 2 žlčki pecilnega praška, pol kg ringloja, 2 žlaci surovega masla ali margarine, 2 žlaci belih drobtin.

Rumenjak penasto umešamo s sladkorjem, vanilijnim sladkorjem in ščepcem soli. Skuto pretlačimo skozi sito in po žlicah dodajamo masi, nato pa dodamo še zdrob in pecilni prašek. Ringlo operemo in razkoščičimo ter primešamo testu. Iz beljakovine stopimo trd sneg in ga primesamo masi. Posodo namaščimo in potresemo z drobtinami. Varijo stresemo testo, ki ga obložimo s koščki preostalega masla. Pečemo v segreti pečici kakih 40 minut.

Vodoravno: 1. zbor treh pevcev ali glasbenikov, 7. zdjina nalepica, prevleka za steno ali pohištvo, 13. prebivalec Etiopije, 15. kdo dela ali prestavlja kulise, 16. mlečni izdelek, 17. junakinja romana Mire Mihaelič »April», 19. starinsko godalo, 20. kriticna avstrijske poročevalske agencije, 21. sosedstvo, vaška skupnost, 24. reka pri Charlestonu v Zahodni Virginiji, 25. nizek ženski glas, 27. del filozofije, ki se ukvarja z naravnim, z moralom, 28. časovna enota, 29. prsi, 31. večja glasbena stvaritev, 33. veznik in prislov, 34. znak za parkirni prostor, 35. daljava, 37. kraj v starit Bitiniji, Nikaj, 38. najmanjša fizikalna enota za delo, 40. kemična prvina (znak In), 42. skrajšano tuje žensko ime (Otilija), 43. podprtice, priklenko stanovanje, 46. naziv za tri nordijska božanstva, 47. Roda Roda, 48. rjavu rumena barva, gline, rumenica, 49. španski kraj pod vzhodnimi Pirenejami, 51. skrajšano ameriško moško ime Edward, 52. francoski maršal, prvi guverner Ilirske provinc, 54. Balearski otoki v zahodnem delu Sredozemskega morja, 56. grška parka, tretja sojenica Atrops, 57. privrženec sekete.

Napovedno: 1. predmet, vsebina, snov razprave, 2. del poti športnega tekmovanja, 3. prostor za risanje, 4. kraj na Primorskem, važno cestno križišče, 5. večja priporočna pesnitev, epopeja, 6. znak za kemično prvino telur, 7. tule, tukaj, 8. preprosta zeleno morska rastlina, 9. tuje žensko ime, 10. ime ciganke iz »Notredamskega zvonarja«, 11. šolska potrebnost, plošča, deska, 12. vzhodnjški liker, navadno iz riže, 14. vodenca ali gnojnica bula, 15. zavarovanje prevoznih sredstev (brez tovora), 18. naš prirodnoslovin pisatelj, dr. Miroslav (»Človek in ocean«), 22. skandinavski drobiž, 23. nenadna smrt, 26. mestu na reki Zambezi v južnoafriški državi Mozambik, 28. radioaktivna prvina (znak U), 30. proječkiški aparat za predvajanje diafazitov, 32. samo, le, edino, 33. sol ali ester solitrene kisline, 34. predlog in prislov spredaj, pred, 36. desni pritok Labe na Češkem, izvira v hribovju Jizerske Hory, 37. utinek pri delu določene vrste; pravilo, predpis, 38. letni gozdni posek, 39. gomilka, prostor, kjer je mrtvi pokopan, 41. judovska oblike nemščine, 44. žara, 45. kriticna za grško NOV: Ethnikos Laikos Apeleftherotikos Stratos, 48. vrsta pralnega praška, 50. apetit, 53. Rajko Ranft, 55. arabski zrebec.

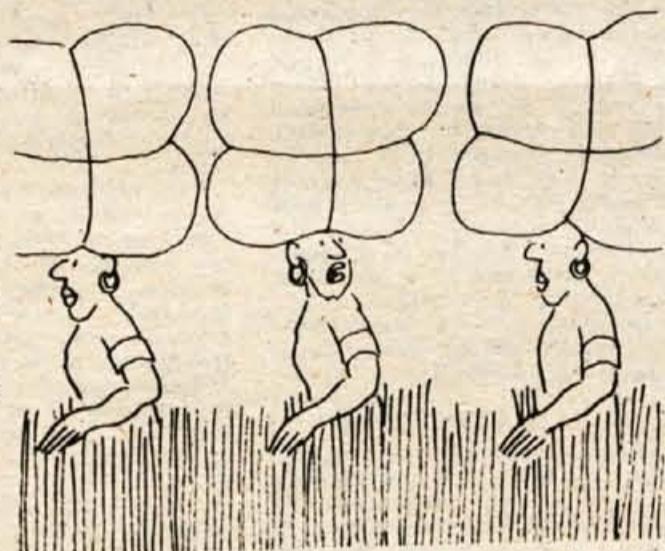
Rešitve pošljite do torka, 30. julija na naslov: Glas, Kranj, Moše Pijadeja 1, z oznako Nagradna križanka. Nagrade: 1.: 50 din, 2.: 40 din, 3.: 30 din

rešitev nagradne križanke

1. igra, 5. serfa, 9. sova, 13. prefiks, 15. napitek, 17. komplot, 18. tremolo, 19. DO, 20. obelisk, 22. Li, 23. cent, 25. areka, 26. koka, 28. oltar, 30. Ana, 31. Elgar, 32. FJ, 33. kop, 35. ora, 36. NT, 37. počep, 39. brada, 41. zdaj, 43. Kokra, 45. Ares, 48. laz, 49. pasteta, 51. Ate, 52. ovijače, 54. zalogaj, 56. mineral, 57. Arizona

izzrebani reševalci

Prejeli smo 110 rešitev in izzrebali: 1. nagrada (50 din) bo dobila Marta Osredkar, 64000 Kranj, Moše Pijadeja 8; 2. nagrada (40 din) Milica Kirbiš, 64000 Kranj, Župančičeva 16; 3. nagrada (30 din) pa Aleš Primožič, 64228 Železniki, Na plavžu 11. Nagrade bomo poslali po pošti.

— Moral bom zamenjati poklic; vedno me boli glava!

PA JE LE PRIŠEL VEN

Pred vhodom v evzonske kasarne je čuvajnica z vojakom. Nekaj časa si ga le bolj od daleč ogledujemo, saj veste, vojska je le vojska, potem se pa opogumim in mu z gobi nakažem, da bi rada fotografiral, če smem. Z nasmehom je povedal vse. Toda bil je globoko notri v hišici in prenesno slabo bi se poznal na fotografiji. Še ven ga moram zbezati, pa naj bo kar hoče! Pomignem mu s prstom, kot je to pač v svetu navada in fant je strumno udaril z nogami, napravil dva koraka naprej, pri vsakem posebej udaril z nogami skupaj, puško z rame s posebnim ceremonialom postavil na tla in mirno obstat. »Tako, sedaj si pa ‚fest fant‘, da veš, mi priporočujem po naše seveda, vsa vesela, da mi bo posnetek uspel. Fant se kar smehtja pod košatimi brki. Kaže, da pri njih ni tako strogo režim kot pri drugih kraljevskih gardah. Tisti gardist pred Buckinghamsko palačo takrat v Londonu niti trenil ni z očesom, ko so se šali na njegov račun; trenil ni niti takrat, ko ga je tista obilna Madžarica za trenutek stisnila k sebi, da je bila z njim fotografirana. No, tale tule je dostopenje! Neki navaden vojak je pravkar z dolgim omelom belil tam okrog vhoda v ka-

Euzonski stražar: ni mogel biti resen, pa če bi bil še raje.

Črne koze

Črne koze so še vedno bolezni, ki pesti prebivalstvo predvsem v Aziji. Iz Indije prihajajo novice, da je leto umrla za to naležljivo bolezni 20.000 ljudi, zdravstvene oblasti pa priznavajo, da ne morejo zaveti širjenja te nevarne bolezni. Do neke mere so bolezni zaustavili v zahodni Bengali, kjer deluje več zdravstvenih postaj za cepljenje. Vendar pa nastajajo velike težave pri cepljenju prebivalstva, saj le-to takšno zaščito zavrača iz religioznih razlogov.

Kako se odvaditi kajenja?

Najbrž ni tako malo kadilcev, ki bi si srčno želeti, da bi se mogli odvaditi kajenja. Sovjetski znanstveniki so zdaj odkrili še eno metodo za zdravljenje te razvade in zatrjujejo, da še ni bilo doslej nobene tako učinkovite. Po novi metodi se namreč odvadi kajenja 30 kadilcev od 40. Stirinajstdnevno zdravljenje se začne z vbrizgavanjem »scitona« in izpiranjem ust z srebrnim nikritom. Na koncu sledi še jemanje nikotinske kisline in gluksa.

Dežela nekadilcev

Na Švedskem so izdelali poseben načrt, po katerem naj bi ta dežela postala sasovna dežela nekadilcev. Predvidevajo namreč, da bi se tobacni izdelki vsake leto podražili za 10 odstotkov. Prepovedali naj bi popolnoma tudi reklamo za tobak, skrajšali pa bi tudi delovni čas trifik, kjer prodajajo cigarete. Od leta 1981 pa bo kaznivo vsako prodajanje tobacnih izdelkov mladoletnim kupcem. Marsikdo bo gotovo vesel, da je Švedska, kjer kujejo tako neusmiljene zakone, vendarle zelo daleč.

Turizem tudi uničuje

Ena od komisij OZN v svojem po-ročilu navaja, da sodobni turizem prinaša v nekatere še nedotaknjene pokrajine pravo katastrofo. Tako je na primer na Novi Gvineji epidemija nahoda, ki so jo prinesli s seboj rahlo prehlajeni evropski letovniščari. Na otočju Galapagos grozi neka vrsta mravelj, ki so jo v prtljagi prinesli turisti, uničiti in porušiti doseganji svet insektov na otoku. Razen tega pa ostajajo na zgodovinskih spomenikih podpisi turistov iz vsega sveta, zgodovinske dragocenosti iz templjev pa krase moderna stanovanja evropskega in ameriškega turista.

Gobavost

Dandanes še ni povsem raziskana pot, po kateri se gobavost prenaša od človeka na človeka. V Aziji, Afriki, in Latinski Ameriki je danes okoli 15 milijonov ljudi, ki jih muči ta bolezni, število pa še narašča. Najnovejše raziskave pa kažejo, da se bolezne ne prenaša toliko z dotikom kot prek dihalnih poti. Klice te nevarne bolezni se zadržujejo v zgornjih dihalnih organih, s kihanjem ali kašljanjem pa lahko gobavec okuži zdravega človeka.

Črtomir Zorec:

N'mav čriez izaro, n'mav čriez gmajnico...

(Pogovori o koroških krajih in ljudeh)

(29. zapis)

Vseslovensko navdušenje in osebno znanstvo s Stankom Vrazom je Majorja pripeljalo v ilirske vrste. Zelel se je v jeziku približati »narečji bližnjih Slavjanov u Horvatskoj, Slavoniji, Dalmaciji idr.« Predlagal je, da bi slovenski časniki bili tiskani v jeziku, ki se govori med Ljubljano in Reko. Ta govor da je, čim bliže dolini Ilirov.

Zaradi svojih utopičnih idej, velikih načrtov in odločnih zahtev po uveljavitvi slovenskega jezika v šolah in uradih je postal sčasoma napot svojim predstojnikom. Že kot kaplana, pozneje kot župnika so ga nameščali po težkih in odročnih nemških farah. In spet hitro premestili kam drugam. Majorja se je čutil prečkan, pogreben in izgnan.

In tako smo zložno, ves čas ob Zilji — zdaj že povsem bistri gorski rečici — pripotovali v razmeroma velik kraj, trg Smohor (Hermagor).

V ŠMOHORJU

Smo na skrajnem zahodnem delu slovenske koroške dežele. Kajti naprej, ob Zgornji Zilji, ni več naših ljudi. Le imena vodnjekov in potokov — gora, vrhov in dolin še pričajo, da so nekdanji naši predhodniki segli daleč, daleč v danes že popolnoma nemške kraje, tj. v Tirolsko ...

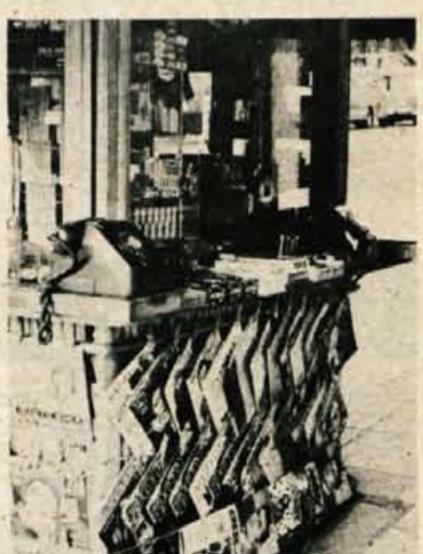
Trg Smohor je bil že od nekdaj sedež politične in sodne gospodske, okrajnega glavarstva. To je tudi danes.

Smohor sam je bil nekoč slovenska naselbina. Ždaj so slovenske le še štiri okoliške občine: Brdo (Egg), Goriča (Gortschach), Štibernj na Zilji (St. Stephan an der Gail) in Blače (Vorderberg). Prva obsegata 20, druga 7, tretja 19 in četrta 4 vasi — vse z lepimi slovenskimi krajevnimi imeni.

Smohor, središče Ziljske doline; v ozadju osamel Dobrač (2166 m)

bil še prost teh spon. Tako zelo me ima, da bi videla, kakšne motive je izbiral pred Španijo in kakšna so bila njegova mlajša dela. So tudi tako popolna in edinstvena? Skoraj tečem proti Hiltonu, Majda in Nada pa jo ročno pobirata za menoj. Ko čakamo pri semaforju pred galerijo, vidim, da je na drugi strani vhod v galerijo zaprt. Ne, saj ni mogoče! Sprašujem možakarja, če kaj ve o tem, pa še dekleta, ki so prišla mimo, pa nobenemu ni nič znano. Saj je bila vendar čisto pred kratkim na novo preurejena in odprta kot so mi povedali v hotelu. Potem le najdemo na zidu puščico, ki kaže nekam dol. Z olajšanjem najdemo stopnice, ki vodijo k zadnjemu vhodu. Potegnem za kljuko na steklenih vrati. Zaprt! Ne, saj ne more biti res! Potem ugledam zvonec. Kar zaigralo mi je. Pozvonim in čakam. Prišla je čistilka s cunjo v roki. Da je zaprt, je pripovedovala in da bo jutri spet odprt. Kaj mi mar jutri, jaz imam le še nekaj ur časa. Pa saj je vendar torek, ves svet ima pa muzeje zaprte ob pondeljkih. So pa tudi čudak! Ženska visi na kljuki, moli glavo ven in prijazno se mi smehtja in prikimava, ko ji nakazujem, da bi šla rada noter. Pri Grkih je to namreč ravno na glavo obrnjeno: če prikimaš pomeni »ne«, če odkimaš, pomeni »da«. Ne dam se odgnati. Čisto, čisto majčkeno bi rada pokukala notri, le toliko da vidi El Greca, ji kažem s palcem in kazalcem. Čisto majčkeno! Ona se pa le smehtja. Jutri, govor. Neomajna je. Potem zapre, nam še pomaha s cunjo in še vidim, da izgovarja tisti »jutri« in izgine za zavitim zidovi

Javnih govorilnic v Atenah, razen na poštah, ni videti, pač pa ima vsak kiosk po enega ali več velikih rdečih telefonov, ki so na voljo meščanom.

galerije. Zelo mi je žal. No, morda pa še kdaj pridev v Atene, se skušam tolaziti, kot vedno, ko mi kje kaj uide.

(Se bo nadaljevalo)

D. Dolenc

GLAS 9
Petek — 26. julija 1974

Za sodelovanje v današnji rubriki smo zaprosili Olševčana in dva Šenčurjana. Zakaj? V Olševku so v nedeljo slovensko odprli asfaltirano cesto po vasi, v Šenčurki krajevni skupnosti (Šenčur, Srednja vas) pa praznujejo v teh dneh 22. krajevni praznik. Od sognovnikov smo želeli zvesti predvsem, kaj se je v njihovi vasi zadnje čase spremenilo in kaj jih še teži.

Dipl. inž. Miha Kozelj, predsednik krajevne skupnosti Visoko, doma iz Olševke:

»Zame je največja vrednota, da se odnosi med ljudmi ob zadnjih skupnih delovnih akcijah niso skali, temveč so se zboljšali. Občani so pokazali veliko mero zavesti in pripravljenosti složno reševati krajevne probleme. Ugotavljam, da sta danes aktivnost in pripravljenost za delo večja kot pred dvema letoma! Kaj teži Olševčane? Sola je edini prostor za družabno življenje, vendar ni v najboljšem stanju. Kulturni dom je v razsulu in kolebamo med popravilom in odstranitvijo. Olševek ima prek 70 hiš in okrog 270 prebivalcev, vendar je ena redkih vasi brez telefonskega priključka. PTT smo prosili za predračun telefonskega voda do osnovne šole, vendar so nam odgovorili, da ni tehničnih možnosti! Odgovor je presenetljiv, če pomislimo, da bi vaščani radi »primaknili« za ureditev telefona. Razen tega nimamo avtobusnega postajaša (najblžji sta v Lužah in Hotemažah), trgovine, gostilne, otroškega varstva, javne razsvetljave itd.«

Ivan Rebernik, doma iz Šenčurja, delegat KS, odgovoren za turizem:

»Precej se je spremeno zadnja leta v Šenčurju. Zgradili smo dom kulture, asfaltirali ulice, uredili javno razsvetljavo, predvsem pa me veseli, da smo s 100 telefonskimi priključki Šenčur in še posebno Srednjo vas povezali s svetom! Precej neodložljivega dela nas čaka pri urejevanju cest Visoko–Šenčur, Šenčur–Voklo–Trboje, Šenčur–Britof in Šenčur–Velesovo. Tega ne želimo le Šenčurjani, temveč tudi prebivalci sosednjih vasi. V Šenčurju bi kazalo čim prej bolje urediti gostinstvo ter razmišljati o gradnji rekreacijskega centra z motelom ali hotelom, bazenom, jahalno rekreacijsko stezo, mungolfom, trim stezo itd. Z ustreznim ekonomskim elabratom se bomo morali pojavit pred zainteresiranimi organizacijami. Center ne bi kori-

Vinko Zorman iz Šenčurja, kmet:

»V primerjavi z možnostmi je Šenčur zadnje čase napredoval in je predvsem po zaslugi prebivalcev dobro urejen. Vedno več ulic je asfaltiranih in vedno več je želja, da bi vgradili asfalt tudi na tej, oti ali tretji ulici. Ljudje sami zbirajo denar, pomaga pa jim Šenčurška skupnost. Vendar na tem področju dela še ne bo hitro zmanjšalo. Kanalizacija je pomankljiva in ob večjih nalinah odpove. Z založenostjo trgovin (odprtih so tudi v nedeljah dopoldne) sem zadovoljen, prav tako pa tudi z gostinstvom, kolikor ga v vasi imamo. Podpiram urejevanje pokopališča. Posebno me veseli, da bomo kmalu ustanovili Turistično društvo, ki po mojem mnenju bi smelo biti nikdar brez dela in naloga.«

J. Košnjek

Bratje, podajmo si roke

Nedeljsko tretje srečanje z zamejskimi Slovenci v Železnikih daje slutiti, da ne bo več dolgo ostalo le pri občasnih medsebojnih obiskih

Še nikdar doslej niso Železniki tako svečano sprejeli rojakov iz okolice italijanske Gorice kot preteklo nedeljo in še nikdar doslej ni bilo snidenje tako svečano, pa tudi obetajoče. Da, obetajoče, kajti v besedah, ki smo jih imeli priložnost slišati, je tičalo neprikrito hotenje po povezovanju, po tesnem kulturnem,

političnem in gospodarskem sodelovanju trajnejšega značaja. Pred približno 600 Slovencem z one strani meje, predstavnikov najmanj treh generacij, ter pred veliko množico domačinov, ne menečih se za dež, so govorili predsednik pripravljenega, odbora Marjan Smid, predsednik IS skupščine občine

Škofja Loka Jože Stanonik ter – v imenu gostov – podpredsednik Slovenske prosvetne zveze Saveri Rožič. Poudarili so pomembno vlogo navezovanja stikov med matičnimi narodi in manjšinami, saj bratje v domovini lahko odločilno pomagajo zamejcem pri uveljavljanju formalno priznanih, a ne uresničenih ustavnih pravic. Gornje spoznanje kajpak odpira cel niz vprašanj, kakšne poti ubrati ter katere oblike zblizevanja razvijati, da bo učinek čim večji. In prav o slednjem je tekla beseda med neuradnim pomenkom družbenopolitičnih delavcev škofjeloške komune z zastopniki prislikev.

Posebej moramo pohvaliti organizacijo prireditve, ki je kljub slabemu vremenu lepo uspela. Rojaki so že opoldan v Škofji Loki doživeli veličasten sprejem, da bi nato člani njihovih združenj pevskih zborov in pihalna godba Kras iz Doberdoba v krajšem koncertu na Mestnem trgu navdušili Ločane. Po ogledu znamenitosti tisočletnega mesta je karavana dvanajstih avtobusov krenila proti Železnikom. Prebivalci starega fužinarskega kraja so ob Plavžu, simboli Železarske preteklosti, postavili oder, ki je bil vse do poznih večernih ur središče prazničnih dogajanj. Gledalce sta zlasti ogrela nastopa predvorske folklorne skupine v pevskega društva Ivan Cankar iz Virmaš. V poznejšem zabavnem delu sporeda so navzočeni zabavili ansambel bratov Arnol, pevec Braco Koren in humorist Tone Fornezz-Tof, program pa je mojstrsko povezovala dvojica znancov z malih zaslonov radijska in televizijska napovedovalca Milanka Baycon in Borut Mencinger.

Besedilo in fotografije: I. Guzelj

Na prirčnem srečanju z rojaki v Železnikih, pod starim plavžem, je goste v imenu družbenopolitičnih organizacij pozdravil predsednik izvršnega sveta skupščine občine Škofja Loka Jože Stanonik.

Avtopromet na skupnih tirnicah

Pretekli teden so predstavniki Avtobusnega prometa iz Maribora, Avtoprometa iz Nove Gorice, Creine iz Kranja, Gorjancev iz Novega mesta, Izletnika iz Celja, Kompsa iz Ljubljane, Komunalnega podjetja iz Ptuja, Sapa iz Ljubljane, Slavničke iz Kopra, Transturista iz Škofje Loke in Viatorja iz Ljubljane na Bledu podpisali samoupravni sporazum o združitvi prometnih, hotelskih, turističnih, proizvodnih in storitvenih delovnih organizacij v sestavljeni organizaciji združenega dela. Za tesnejše sodelovanje in usklajeno načrtovanje razvoja se je s tem samoupravnim sporazumom odločilo 11 od 30 slovenskih tovrstnih delovnih organizacij, ki razpolagajo z velikim človeškim in materialnim potencialom. Podpisnice sporazuma imajo 11.000 zaposlenih, 1465 avtobusov, 858 kamionov, 37 žičničarskih objektov, 60 hotelov, 5000 turističnih ležišč, 150 drugih gostinskih objektov, 500 rent a car vozil, 22 mehaničnih delavnic, 1205 avtobusnih linij itd. Leta 1972 je znašal celotni dohodek podpisnic sporazuma o sestavljeni organizaciji združenega dela 2.250.000.000 dinarjev, število prepeljanih potnikov pa je doseglo 233.000.000!

Začetki sodelovanja in združevanja, ki sta bila pretekli teden uradno

potrjena, segajo v leto 1972, njegovi pobudniki pa so bili Creina Kranj, Transturist Škofja Loka, Avtopromet Gorica in Slavnik Koper, kasneje pa so sodelovanje okreplile tudi ostale delovne organizacije. Sestavljena organizacija združenega dela je nastajala na osnovi javne razprave, ki je bila po podjetjih začeta lani, zaključena pa letos. Podpisnice sporazuma se bodo odločale za skupne akcije predvsem na področju potniškega prometa, tovornega prome-

ta, gostinstva in turizma. Omenjamo le najvažnejše: enoten vozni red in vozovnice, usklajevanje linij, odprava nelojalne konkurenčne, tipizacija vozilne parka, enotna organizacija servisnih delavnic, skupno nastopanje pred zavarovalnicami, sodelovanje z drugimi vejami prometa in podjetji iz drugih republik, skupne investicije, enotnejša turistična in gostinska ponudba, usklajevanje cen, izdelava enotnih in skupnih propagandnih materialov itd.

J. Košnjek

Jutri prvič »planinski avtobus«

Da bi se zanimanje za planine počelo, se je Planinsko društvo Kranj odločilo organizirati enodnevne lažje izlete v gore, pri čemer sta mu pomagala odbor za šport in rekreacijo pri temeljni telesnokulturni skupnosti občine Kranj in avtobusno podjetje Creina.

V soboto je v primeru lepega vremena predviden prvi enodnevni izlet, ki ga bosta vodila Jože Žvokelj in dežurni gorski reševalci. »Planinski avtobus« bo ob 7.15 krenil izpred kina Center in popeljal izletnike do Bašlja, od koder bodo krenili na storžiško področje. Za tiste, ki so

Predstavniki cestnopravilnih, hotelskih, turističnih, proizvodnih in storitvenih delovnih organizacij podpisujejo sporazum o združitvi v sestavljeni organizaciji združenega dela — Foto: M. Vovk

vajeni hoje v gorah; je predviden vzpon na Storžič, kjer je moč dobiti žig Slovenske planinske transverzale. Poti prijateljstva in Gorenjske partizanske planinske poti (knjižice za omenjene transverzale so na voljo v pisarni PD Kranj), za ostale pa vzpon na Kališča, kamor bodo prispeali tudi obiskovalci Storžiča. Izletniki bodo nato skupno krenili s Kališča do Preddvora, kjer jih bo čakal »planinski avtobus« in jih med 17. in 18. uro pripeljal v Kranj. Udeleženci izleta morajo sami preskrbeti primerno obutev in opremo ter prehrano, medtem ko je prevoz z avtobusom brezplačen. Najave takšnih izletov bodo stalno v omarici PD Kranj in po delovnih kolektivih. —jk

